

NAŠE DELO

GLASILO DELOVNIH KOLEKTIVOV

ZDRUŽENIH PAPIRNIC LJUBLJANA

PAPIRNICI KOLIČEVO

Ob 8. marcu, mednarodnem prazniku žena

iskrene čestitke vsem ženam

Količevega in Vevče

Družbenopolitične organizacije

in

uredniški odbor »Našega dela«

IZ SAMOUPRAVLJANJA

Zbori delavcev in pravomočnost odločitev

VEVČE, FEBRUAR — V organizacijah združenega dela, ki imajo več delavcev, recimo 500 in več, nastaja vprašanje, kako prirediti zbor delavcev zaradi sprejemanja pomembnih odločitev in sklepov ali tako, da delavci vsake delovne enote odločajo o posameznih vprašanjih na posebnem zboru, ali pa da seštevajo glasove vseh delovnih enot.

Odgovor za to je dvojen. V organizacijah združenega dela z večjim številom delovnih enot, tj. skupin, kjer delavci opravljajo določene delovne naloge in ki nimajo pogojev za organiziranje temeljnih organizacij združenega dela, ali če so enote ali skupine dislocirane, posebno, če je delovni čas v izmenah, skoraj ni možno organizirati enotnega zbora delavcev. Vzrok za to je omejena možnost udeležbe in tudi sklepčnost je v takih primerih vprašljiva.

V takih primerih je možno s statutom predvideti možnost odločanja o posameznih vprašanjih na zborih delavcev, ki so organizirani po posameznih oddelkih, skupinah ali izmenah, tedaj imamo glede na potrebno večino udeležbe in veljavnost sklepov dvojen način odločanja. Eden od teh bi bil ta, da za veljavnost sklepa zahtevamo, da predlog osvoji večina delavcev na vsakem zboru, oz. večina delavcev v ustrezni enoti ali izmeni.

Sklep je šteti za veljaven, če je predlog sprejet na zborih delavcev vseh enot ali izmen. V tem primeru govorimo o enoglasnosti vseh enot organizacije združenega dela. Tak način odločanja pride v poštev takrat, kadar odloča-

mo o statusnih vprašanjih OZD ali o vprašanjih, ki se tičejo neposredno delovne enote ali skupine same.

Drugi način odločanja bi bil veljaven takrat, kadar sklep sprejme večina skupnega števila delavcev, ki so svoje delo združili v organizaciji združenega dela. V tem primeru se zbori lahko odvijajo po delovnih enotah, skupinah ali izmenah, vendar se ne zahteva enoglasnost vseh, ampak se glasovi, doseženi na zborih seštevajo. Na ta način je neki predlog šteti za sprejet oz. odbit tudi takrat, kadar se zanj ali proti odloči večina ali manjšina delavcev na zboru ene ali več enot ali skupin, kljub temu pa je predlog lahko odbit ali sprejet.

Z ozirom na navedene možnosti je treba v statutu organizacije združenega dela točno določiti, kdaj delavci lahko odločajo na posameznih zborih delovnih skupin, enot ali izmen in kdaj je potrebna enoglasnost vseh delov organizacije združenega dela, oziroma o katerih vprašanjih delavci odločajo z večino glasov skupnega števila, brez ozira, kjer so delavci dali svoje mnenje o vsakem določenem predlogu.

Delegati delavcev

Delegatski princip — osnovni vzvod samoupravnih odnosov

VEVČE, FEBRUAR — Na vseh nivojih bodo delavci lahko direktno odločali. Sestava delegacij mora ustrezati delovni, oziroma socialni strukturi kolektiva. Družbenopolitični svet povezuje posamezne interese v enoten interes celega razreda in družbe.

V SFRJ pripada vsa oblast delavskemu razredu v zvezi z vsemi delovnimi ljudmi, delegatski sistem pa je osnovni vzvod, s katerim delavci ustanavljajo in krepijo svojo oblast od osnovne organizacije združenega dela, do krajevne skupnosti in naprej vse do federacije.

Nova ustava SFRJ je dokončno prekinila s predstavniškim sistemom, kjer so odločali v imenu delavskega razreda. Dvojnost posrednega in neposrednega odločanja je minila. Delavci sedaj odločajo na vseh nivojih direktno.

Odvisno od najrazličnejših interesov — delavskih, občanovih, po kulturi, zdravstvu, šolstvu, socialni zaščiti — se delovni človek organizira, izbira delegacije, oziroma delegate in določa smernice za njihovo delo, za njihovo medsebojno povezovanje in dogovarjanje v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti.

Da bi bili vsi poedini interesi povezani v skupen, enoten interes celotnega delavskega razreda in družbe, tako v občini, republik in federaciji, proklamira ustava SFRJ razredno organiziranost. Z drugimi besedami, družbenopolitični sistem predvideva zastopstvo delegacij delovnih ljudi kot članov družbenopolitičnih organizacij.

Delovni ljudje v osnovnih organizacijah združenega dela, v kmetijstvu, obrti in drugih dejavnostih, v državnih organih, združenjih, v JLA itd. volijo svoje delegacije, ki zastopajo njihove interese v vseh oblasteh njihovega družbenega življenja in dela tudi izven njihovega kolektiva oz. delovne skupnosti. Sestava delegacij mora zagotoviti zastopnost delavcev vseh delov kolektiva in ustrezati socialni sestavi samoupravne organizacije oz. skupnosti. Kandidacijski postopek pa opravijo organizacije socialistične zveze oz. sindikata.

Odvisno od števila delavcev voli ena ali več delegacij skupno, ki so povezane z delom ali z drugimi interesi, delegata oz. kandidata v ustreznih svetovnih skupščinah občine — svetovnih združenega dela oz. oštale svete.

Delegati družbenopolitičnih organizacij tvorijo Družbenopolitični svet. Izvolijo jih vsi delovni ljudje neposredno s tajnim glasovanjem na osnovi enotne liste, ki jo je predlagala SZDL. Dele-

gati vseh družbenih struktur pa bodo tvorili Zvezni svet.

Delegacija samoupravnih organov (OZD) in skupnosti bo predložila kandidate za Zvezni svet. Listo kandidatov določi in potrди SZDL. Delegati volijo Svet združenega dela in svet krajevnih skupnosti v občinski skupščini s tajnim glasovanjem, medtem ko delegate družbenopolitičnih organizacij volijo družbenopolitični sveti v občinski, pokrajinski in republiški skupščini.

Zvezni svet bo imel 220 delegatov — po 30 iz vsake republike in po 20 iz pokrajine. Svet skupščine, republik in pokrajinske SFRJ bo imel 88 delegatov — članov republiških delegacij (po 12) in pokrajinskih skupščin (po 8).

Tako praktično cel delegatski sistem predstavlja svojevrstno obliko diktature proletariata, ker je delavski razred osnovna družbeno moč in vzvod nadaljnega družbenega razvoja.

Nov korak v razvoju samoupravljanja

VEVČE, FEBRUAR — V našem samosvojem razvoju družbenih odnosov smo si od začetka urejanja socialistične ureditve prizadevali, da bi lahko delovni človek kot sleherni občan imel možnost, da neposredno odloča o vseh zadevah, ki urejajo odnose, bodisi v tovarni, krajevni skupnosti ali v širših družbenopolitičnih skupnostih. Vendar ta cilj ni bilo možno doseči z enim korakom. Potrebno je bilo spremeniti miselnost slehernega člana naše skupnosti, dvigniti socialistično zavest, aktivirati množice ljudi, da sode-

lujejo in odločajo o pogojih in rezultatih svojega dela in da samoupravno urejajo skupne družbene zadeve, ter zagotoviti materialno osnovo za razvoj celotne družbe. Važen korak v tem razvoju je urejanje delegatskega sistema, katerega osnove in načela se snujejo že dalj časa in bodo sedaj potrjene s prejetjem zvezne in republiške ustave ter statutih mest, občin, krajevnih skupnosti in delovnih organizacij.

In kaj je bistvo delegatskega sistema? Iz osnovnih skupnosti: temeljnih organizacij združenega

dela (TOZD), krajevnih skupnosti in tudi iz temeljnih samoupravnih interesnih skupnosti zraste celotna zgradba socialistične samoupravne Jugoslavije. To bo resnično pogojeno s tem, da bodo v teh predstavniških telesih zajeti občani vseh strukturnih delov prebivalstva in vseh interesnih skupnosti. Delegacije bodo na temeljni ravni predstavljale osnovo za celotno zgradbo družbenega odločanja v naši družbi. Tako bodo po delegatskih načelih sestavljeni delavski sveti, skupščine samo- (Nadaljevanje na 2. strani)

DS imenoval člane strokovnega sveta

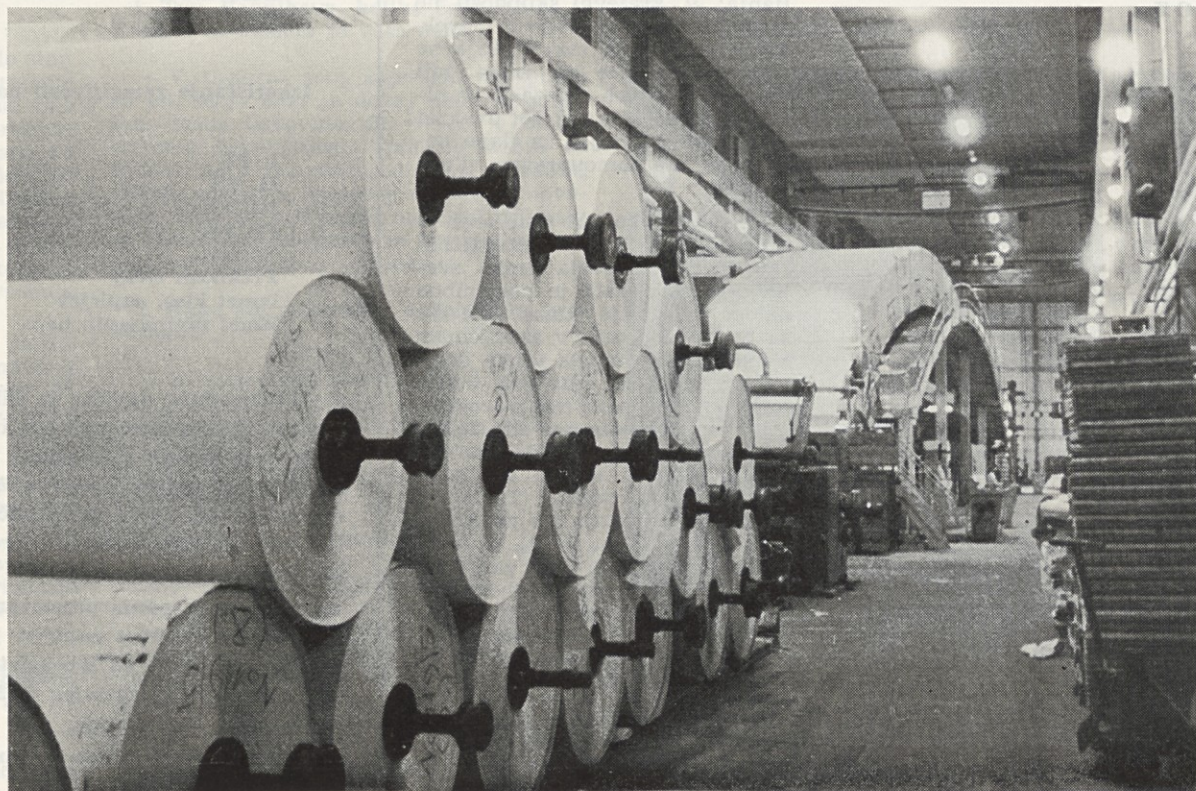
VEVČE, FEBRUAR — Skladno z določbo 42. člena statuta je delavski svet dne 4. II. 1974 imenoval člane strokovnega sveta, poslovnega kolegijskega organa delovne organizacije. Sklep o imenovanju je bil sprejet z enim vzdržanim glasom in pripombo, da se število članov sveta lahko poveča, če bo poslovanje v kratkem pokazalo potrebo po povečanju. Za sedaj so bili imenovani:

Albin Vengust, direktor, Janez Ledinek, dipl. oec., Janez Grünfeld, Tone Novak, Marjan Urek, dipl. ing., Janez Hribar, dipl. ing., Edo Ulčakar, dipl. ing., Ivan Bogovič, ing., Danilo Škerbinek, dipl. ing., Janez Primožič, dipl. ing., Roman Sevšek, dipl. oec., Ciril Jeriha, Ivan Mrhar, Marjan Kopecky, Andrej Mikelj, dipl. ing., Andrej Novak, dipl. oec. in Jurij Mušič, dipl. iur.

Lanskoletni poslovni rezultati ugodni

VEVČE, FEBRUAR — Lanskoletni poslovni rezultati so bili ugodni. O tem bomo pisali v naslednji številki našega glasila, ko bo objavljen izvleček iz zaključnega računa. Kaže, da gre tudi v letošnjem letu tako.

Težava pa je z naraščanjem cen surovin. Ze v začetku leta je bila cena celuloze za 200 S din pri kilogramu višja. Torej se giblje okoli 600 S din za kg. Predvidevajo, da bomo morali v letošnjem letu plačati za surovine kar šest starih milijard več. Posledica tega bo pač zahteva za odobritev višjih cen papirjev, za kar pa bodo verjetno nastopile težave.

Vsakdanja slika — proizvodnja teče

Papirnica Količevo

GIBANJE REALIZACIJE PROIZVODNJE december 1973

Količinsko v %	XII/73		I-XII/73		I-XII/72	
	LP XII/73	LP I-XII/73	OP XII/73	XII/72	I-XII/72	I-XII/72
Papir	104	96,2	97,5	176,7	114,4	114,4
Karton	99,7	95,6	122	117,3	95,1	95,1
Lepenka	99,4	108,3	91,2	82,8	104,3	104,3
Skupaj	100,4	96,7	114,7	120,8	98,9	98,9
Proizv. lesovine	62,2	88,7	87,7	51,3	76,2	76,2
Vrednostno v %						
Papir	172,5	129,2	145,4	266,3	135,2	135,2
Karton	93,5	90,2	125,2	157,3	101	101
Lepenka	104,9	112	96,2	94,3	105,3	105,3
Skupaj	103,9	98,6	126,1	163,2	107,3	107,3

IZVOZ

Količinsko v %	1973		1972		1971	
	1973	1972	1972	1971	1971	1970
Papir	20,2	141,4	10,9	20,9	194,2	194,2
Karton	44,7	43,5	76,9	52,2	93,2	93,2
Lepenka	—	—	—	—	—	—
Skupaj	36,4	77,4	35,9	40,8	139,1	139,1
Vrednostno v %						
Papir	18,6	141,7	9,6	24,7	249,8	249,8
Karton	17,1	34,4	36,7	32,6	85,6	85,6
Lepenka	—	—	—	—	—	—
Skupaj	17,6	71	19,4	29,6	155,2	155,2

ČASOVNO IZKORIŠČANJE ZMOGLJIVOSTI PROIZVODNIH STROJEV za december 1973

Stroj	Kol. čas ure	Prazniki		Remont		Zastoji		Izkor. str. %	Proiz. V t
		ure	%	ure	%	ure	%		
PS I	744	24	3,2	—	—	20	2,7	94,1	93,8
PS II	744	24	3,2	—	—	28	3,8	93	375,2
KS I	744	24	3,2	—	—	14	1,9	94,9	664,7
KS II	744	24	3,2	—	—	26	3,5	93,3	1624
LS	744	24	3,2	—	—	16	2,2	94,6	209,1
Skupaj	744	24	3,2	—	—	16	2,8	94	2966,8
Lesobrusilnica	744	24	3,2	4	0,5	269	36,2	60,1	211,5

NETO PROIZVODNJA NA ZAPOSLENEGA

	Zaposleni	%	Proizv./zaposl.
Poprečje v letu 1972	696	100	100
December 1973	696	100	121,3
Poprečje v letu 1973	687	98,7	100,1

GIBANJE REALIZIRANE PROIZVODNJE za januar 1974

Količinsko v %	I/74		I/73	
	OP I/74	I/73	I/73	I/72
Papir	69,8	66,6	123,5	128,6
Karton	96,2	123,5	128,6	112,9
Lepenka	121,8	112,9	74,9	—
Skupaj	93,8	112,9	74,9	—
Proizv. lesovine	—	74,9	—	—
Vrednostno v %				
Papir	78,9	110	105,9	105,9
Karton	96,4	105,9	105,9	105,9
Lepenka	83,2	105,9	105,9	105,9
Skupaj	92,8	152,3	152,3	152,3

IZVOZ

Količinsko v %	1974		1973	
	1974	1973	1973	1972
Papir	3,4	2,8	323,5	67,2
Karton	95,8	323,5	67,2	—
Lepenka	—	—	—	—
Skupaj	51,1	67,2	—	—
Vrednostno v %				
Papir	5,2	6,5	829,7	—
Karton	109,3	829,7	—	—
Lepenka	—	—	—	—
Skupaj	61,4	127,8	—	—

ČASOVNO IZKORIŠČANJE ZMOGLJIVOSTI PROIZVODNIH STROJEV za januar 1974

Stroj	Kol. čas ure	Prazniki		Remont		Zastoji		Izkor. str. %	Proiz. v t.
		ure	%	ure	%	ure	%		
PS I	744	48	6,5	—	—	20	2,7	90,8	87,8
PS II	744	48	6,5	—	—	24	3,2	90,3	380,7
KS I	744	48	6,5	—	—	30	4	89,5	632,7
KS II	744	48	6,5	—	—	22	3	90,5	1633
LS	744	48	6,5	81	10,9	22	3	79,6	187,6
Skupaj	744	48	6,5	16	2,1	23	3,1	88,3	2921,8
Lesobrusilnica	744	48	6,5	10	1,3	37	5	87,2	267,2

NETO PROIZVODNJA NA ZAPOSLENEGA

	Zaposleni	%	Proizv./zaposl.
Poprečje v letu 1973	687	100	100
Januar 1974	686	99,9	123,4

Nov korak v razvoju samoupravljanja

(Nadaljevanje s 1. strani)

upravnih interesnih skupnosti, skupščine družbenopolitičnih skupnosti na vseh nivojih, kakor tudi vsa druga telesa in organizacije, v katerih se sprejemajo odločitve, za katere imajo interes člani naše socialistične družbe.

Bivšega odbornika in poslanca bodo zamenjale delegacije delovnih ljudi in občanov, organiziranih v osnovnih, najnižjih samoupravnih skupnostih. Iz teh delegacij se bodo formirala predstavniška telesa širših skupnosti, iz česar sledi, da bo delovni človek in občan lahko o stvarih, za katere je neposredno zainteresiran, sodočlal tudi v predstavniških telesih širših skupnosti in ne le v svoji temeljni organizaciji ali skupnosti. S to povezavo temeljnih skupnosti v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti se bo tudi razvijala zavest o medsebojni odvisnosti samoupravnih skupnosti in da delo in položaj sleherne skupnosti dopolnjuje celoto.

Katere temeljne skupnosti bodo oblikovale delegacije? Ko iščemo odgovor na to vprašanje, se moramo spomniti, kaj je bistvo uveljavljanja delegatskega sistema in že nam mora biti jasno, da bodo delegacije oblikovane z vseh področij in območij delovanja in zainteresiranosti vseh članov naše skupnosti. Tako bodo delegacije oblikovale TOZD, šole, kmetije, obrtniki, ljudje s svobodnimi poklici, delavci v državnih organih, družbenopolitičnih organizacijah, družbenih organizacijah ter družstvih, osebe v sestavi JLA ter končno v krajevnih skupnostih. S tem bo izpopolnjen celoten spekter družbenega udejstvovanja in zastopani interesi občanov z vseh področij udejstvovanja. Samoupravne interesne skupnosti s področja izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstva, varstva otrok in družine, stanovanjskega gospodarstva in druge ne bodo volile svojih delegacij, pač pa bodo delovni ljudje iz teh skupnosti sodelovali preko skupščin samoupravnih interesnih skupnosti pri odločanju o vprašanjih iz svojega področja.

Prizadevati si moramo, da bomo za delegata izvolili človeka, ki bo resnično znal zastopati interese občanov, katere bo predstavljal. Kot je bilo že omenjeno, pa je potrebno v predstavniških telesih zagotoviti ustrezno strukturo delegatov. To pomeni, da bodo v njih predstavniki vseh slojev prebivalstva — od nekvalificiranega do visoko izobraženega človeka. Vendar so glede tega v osnutku ustave predvidene naslednje omejitve: v delegacijo TOZD ne morejo biti izvoljeni ljudje na vodilnih delovnih mestih, ki po ustavi ne morejo biti člani organov upravljanja; v krajevni skupnosti ne more biti delegat delovni človek, ki je odgovoren svetu krajevne skupnosti; nihče ne more biti hkrati član dveh delegacij in nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen za člana delegacije iste samoupravne skupnosti.

Delegacija bo pri odločanju v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti sodelovala preko svojih delegatov, zato je pomembna naloga delegacije izbira delegata za posamezne seje v skupščinah. Vendar ne bo mogla vsaka delegacija temeljne skupnosti vedno imeti samostojnega mesta v skupščini, zato bo potrebno združevati delegacije, da si pridobijo eno delegatsko mesto v tem ali onem skupščinskem organu. To se bo zgodilo v primerih, ko po kriterijih za mandatna mesta v predstavniških organih (npr. za TOZD glede na število zaposlenih, v krajevni skupnosti glede na število prebivalstva (te temeljne skupnosti ne bodo same imele mandatnega mesta v skupščini).

Z uvajanjem novega sistema se bo spremenila tudi sestava skupščin. Od prvih predvidevanj, kjer naj bi imele tudi občinske skupščine podobne zbere kot republiška, je zdaj zamišljeno, da bi ime-

le vse skupščine novo sestavo, in sicer: zbor delegatov združenega dela, družbenopolitični zbor in zbor delegatov ožje družbenopolitične skupnosti.

Ob vseh teh spremembah je mogoče največja sprememba prav v vlogi krajevne skupnosti, kajti veliko kompetenc se bo preneslo iz občine v te temeljne skupnosti. Zato se moramo tudi zavedati, da bodo odnosi med krajevno skupnostjo in delovno organizacijo na terenu te krajevne skupnosti bolj neposredni in da jih je potrebno v statutih obeh točno precizirati in ne le formalno opredeliti.

Krajevna skupnost bo v prihodnje tudi organizacijsko in kadrovsko močnejša, saj bodo novi samoupravni organi številnejši. Krajevna skupnost bo imela naslednje organe:

- zbor delegacij delovnih ljudi,
- odbor za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito,
- poravnalni svet,
- kolektivni izvršilni organ — svet krajevne skupnosti,
- individualni izvršilni organ
- predsednik sveta krajevne skupnosti,

Na zborih delavcev

VEVČE, FEBRUAR — V tem mesecu so bili zbori delavcev po posameznih obratih. Glavna vsebina razprav je bila o analitski oceni delovnih mest, o predlogu delegatov za volitve v Odbor za kadrovska vprašanja in izobraževanje in v Odbor za družbeni standard.

Delavski svet je na svoji 9. redni seji analitično oceno delovnih mest dokaj ugodno ocenil in sklenil, da so še možne spremembe, vendar začne analitična ocena delovnih mest veljati s 1. III. 1974. Z uveljavitvijo bodo korigirani tudi ceniki po enoti proizvoda za 13 odstotkov.

Volitve v omenjene odbore so bile 27. februarja. O izidu bodo člani delovne skupnosti obveščeni.

— odbori in komisije posameznih organov krajevne skupnosti, imajo stalen ali začasen značaj.

Kot v najvišjem organu krajevne skupnosti bo potrebno v zboru delegacij zagotoviti ustrezno strukturo predstavnikov v prebivalstvu in predstavnikov posameznih področij družbenega življenja in udejstvovanja. Tako bo imela naša organizacija v zboru delegacij krajevne skupnosti Vevče-Kašelj večje število predstavnikov. Le-ti bodo trdno povezani (poleg določil v obeh statutih) med našo delovno organizacijo in krajevno skupnostjo.

Tudi pri financiranju delovanja krajevne skupnosti bo potrebno odnose med OZD in krajevno skupnostjo formalno opredeliti to ne bo le v statutih, temveč predvsem s samoupravnimi dogovori. Na našem območju to prav gotovo ne bo problem, saj je bilo to sodelovanje že do sedaj zelo razvito in bo v prihodnje prav gotovo še večje, posebno če se zavedamo, da so interesi občanov naše krajevne skupnosti istovetni, saj vemo, da prebiva večina naših delavcev na območju krajevne skupnosti Vevče-Kašelj.

Potočnik

Pogodbe z grafičarji še ni

VEVČE, FEBRUAR — Po najnovejših podatkih bodo stroški za postavitev V. papirnega stroja znašali predvidoma ca. 25 milijonov dinarjev. Po nedavnih dogovorih bodo pri sofinanciranju pristopili na pomoč tudi grafičarji. Prvotno predvidena višina njihovega prispevka — 1 milijon din za 1000 ton letne dobave papirja — ne bo zadostovala za realizacijo nove investicije. Po mnenju DS Združenih papirnic naj bi ta prispevek znašal 1,5 do 2 milijona dinarjev.

Združene papirnice Ljubljana

Gibanje proizvodnje v mesecu januarju 1974

	Plan	Doseženo l. 1974
Klasični papirji	100	104,2
Premazni papirji	100	101,5
Skupaj:	100	103,2
Lesovina	100	106,2
Izvoz ton	100	105,0

Izkoriščanje zmogljivosti papirnih ter premaznega stroja

	1. 1974	φ 1. 1973
I. PS	89,0	91,2
II. PS	87,2	91,1
III. PS	89,1	90,5
IV. PS	88,7	91,1
Skupaj:	88,5	91,0
Premazni stroj	66,3	69,9
Izmet klas. papirjev	6,75	7,56
Izmet premazanih pap.	15,65	13,58

Proizvodnja papirja je bila v mesecu januarju glede na majhno število obratnih dni izredno visoka. Tako ugoden rezultat smo dosegli predvsem z znižanjem zalog nedovršene proizvodnje ter nižjim izmetom. Zastoji PS so se gibali v normalnih mejah ok. 5,5%. Od klasičnih vrst smo kot ponavadi izdelali največ offset papirjev, precejšnje količine pa tudi kulerjev, bankposta, peresnolahkih ter pigmentiranih papirjev.

Tudi proizvodnja premazanih papirjev je bila višja od planirane, nad polovico papirjev pa smo premazali obojestransko. Izmeta smo glede na lanskoletno poprečje ugotovili za ca. 2% več, nasprotno pa zastojev za 2% manj.

Znatno smo presegli tudi plan lesovine, ker je brusilnica obratovala neprekinjeno z minimalnimi zastoji.

S sprehoda po tovarni - v tiskarno

VEVČE, FEBRUARJA — V zakotju »Janezije«, starem delu tovarne na levem bregu Ljubljane, stoji majhen obrat, prav malo znan članom kolektiva — tiskarna. Sem zaide le tisti, ki prinaša papir in naročila za tiskanje obrazcev ter sem pa tja kakšnega plakata za družabno, športno ali drugo prireditev. Tudi vzdrževalci niso pogosti, čeprav je treba vedno kaj popraviti.

Menda o naši tiskarni ni bilo še kaj več napisanega. Da pa ne bi slepomišili, pa kar k delavcem, ki tu delajo. Samo trije so. Tiskar Franc Valič, Milena Babnik, pomožni tiskar in Ivan Sever. V razgovoru so marsikaj zanimivega povedali:

1. Tov. Valič, koliko obrazcev ali drugih vrst tiskovin za domače potrebe napravite dnevno ali mesečno?

— Za to vprašanje lahko vzamem kot primer kar prejšnji teden. Ker se je nabralo nekaj nujnih naročil, sem bil primoran delati nadure. To so bili obrazci za

večjim potrebam tovarne po tiskovinah. Seveda pa so za to potrebna sredstva. Zaradi dobrega vzdrževanja tiskarskega stroja ta še dela, čeprav je že precej star. Kolikor vem, ga je tovarna nabavila takoj po vojni in to že rabljenega. To se pravi, da se je v teh letih po vojni verjetno že amortiziral. Ker pa se tovarna

Milena Babnik

razširja, saj skoraj vsakih nekaj let odprejo nov oddelek, v prihodnosti pa pričakujemo tudi nov V. stroj in novo kotlarno, se potreba po tiskovinah, jasno, povečuje. Mislim, da tega tempa v prihodnosti ta stroj ne bo več zmogel, zaradi tega se bo povečal rok izdelave tiskovin in pa seveda tudi negodovanje naročnikov. Zato bi bilo sedaj nujno, da se nabavi nov stroj. S tem pa ne mislim, da bi ta stroj odpeljali na odpad. Ostal bi za izdelavo raznih tiskovin, v katerih je potrebna perforacija in za razne manjše, nujne tiskovine. Če pa je podjetje pripravljeno kupiti nov stroj, predlagam, da kupimo ofsetnega. V tovarni izdelujemo veliko ofset papirja. Tako bi bil ofsetni stroj potreben še za razne preizkuse tega papirja. O tem bi se morali še pogovoriti s strokovnjaki v tovarni, ki se razumejo tako na tisk kot na pipir.

4. Kaj bi takole brez vprašanja še radi povedali bralcem?

— Mogoče še to, da jaz nisem tiskar ali »strojnik« kot to mogoče večina misli, ampak sem izučen za stavca. Ko sem prišel v tovarno, sem se razumel na tisk bolj površno, kajti to sta popolnoma različna poklica. Zato naj mi bralci ne zamerijo, če sem kakšno stvar narobe povedal.

1. Tov. Babnikova, koliko časa ste že v tiskarni in kakšno je vaše delo?

— V tiskarni sem zaposlena že preko 10 let. Moje delo je dokaj obširno, sortiram razne tiskovine, jih vežem v bloke, oziroma dokončujem. Tudi na stroju za ciklostiranje razmnožujem razne zapisnike, statute podjetja, mesečne obračune, obvestila, akte in ves ostali material, ki služi za obveščanje kolektiva in kot material za seje samoupravnih organov.

2. Kako ste zadovoljni z delom in prostorom?

— Z delom sem zadovoljna. Z veseljem ga opravljam, čeprav so pogoji glede orodja, strojev, prostora precej neprimeri. Pohvaliti se moram edino s strojem za razmnoževanje matric, ki so ga nabavili v preteklem letu.

3. Kaj pa osebni dohodki?

— Z osebnim dohodkom se ne morem ravno pohvaliti. Enajsto leto teče, kar sem zaposlena v papirnici in moja postavka se še enkrat ni dvignila. Tudi z novo analitično oceno delovnih mest osebno nisem zadovoljna. Zdi se mi, da bi bilo moje delovno mesto lahko ocenjeno višje.

4. Obiskujete tudi papirniško šolo za odrasle. Kako shajate s časom kot mati, gospodinja, delavka in učenka?

Tiskarna — sestavni del razvoja podjetja

VEVČE, FEBRUARJA — O tiskarni in njenih perspektivah je bilo do sedaj zelo malo povedanega. Lahko bi celo rekli, da se ni nihče brigal za njen razvoj oz. modernizacijo.

Vsi vemo, da je edini zaklopni tiskarski stroj, ki ga imamo, že do skrajnosti iztrošen. Če bi preračunali koliko je bilo na tem stroju natisnjenih formularjev, etiket, obrazcev itd., potem bi že zdavnaj ugotovili, da je odslužil svoje in da je vredno razmišljati o novem stroju.

Ker ni v tovarni ločeno vodenih stroškov za tiskovine, ki jih dajemo natisniti v grafično podjetje in tiskovine, ki jih natisnemo sami, se tolažimo s tem, da je »verjetno« dosti ceneje tiskovine naročiti zunaj podjetja.

Na to, da tiskarna iz leta v leto stagnira, vpliva tudi organizacija. Skrbstvo nad tiskarno ne more imeti sektor, ki sicer direktno ali posredno rabi največ tiskovin, nima pa strokovno usposobljenih ljudi za to področje dela. Organizacija, kakršna je sedaj, ne daje nobene garancije, da bi se stvari pomaknile naprej, z druge strani pa tudi ni v skladu s splošnimi načeli nove organizacije v podjetju.

Upam, da nima bralec občutka, da je želja kogarkoli v tovarni nakopati si dodatne odgovornosti in dela, vendar vsi skupaj živimo za papirnico in nas mora zanimati tudi za to, ali je pametno, da neka dejavnost, ki ima dolgoletno tradicijo, propada.

Navedel bom samo nekaj argumentov brez ekonomskega izračuna, ki govorijo v prid spremembe organizacije in modernizacije obstoječe tiskarne.

S postavitvijo obrata tapet so se potrebe po formularjih, etiketah in reklamnem materialu znatno povečale. Z novimi investicijami v kotlarno in V. papirni stroj bodo te potrebe še večje.

Kadrovanje v podjetju gre tudi v smeri vse večjega sprejemanja grafičarjev v delovno razmerje, kar se bo z uvedbo novih tehnik tiska še povečalo.

Zdravstveni razlogi, težko delo in nočno delo sproščajo delovno silo, za katero je treba najti ustrezna delovna mesta. V tiskarni je v glavnem lažje delo.

Ne nazadnje bi nekoliko modernejša tiskarna lahko služila za preizkušanje naših papirjev ne glede na to, da nam sedaj tovrstne usluge delajo grafična podjetja.

Prepričan sem tudi v to, da bi poleg vseh navedenih prednosti tudi ekonomski izračun govoril v prid modernizacije tiskarne.

Problemu je seveda pristopiti razumno. S tem, ko zagovarjam neko dejavnost, ne mislim, da je treba tiskarno čez noč modernizirati. Stvari se lahko rešujejo postopoma, vendar nekoliko hitreje, kot bi bilo sicer potrebno, če bi na tiskarno že prej mislili. Za začetek lahko kupimo nekoliko rabljen tiskarski stroj (ofsetni ali knjigotiskarski), ki ga ne bi bilo težko odkupiti od kateregakoli grafičnega podjetja.

Trdim, da bi se z majhnimi sredstvi naša tiskarna lahko preuredila v organiziran in rentabilen oddelek. Poudarjam tudi, da doseči nekaj podobnega ni denarni ampak organizacijski problem.

B. I.

Franc Valič

papirno dvorano, za tapete, nekaj vrst plakatov in pa obrazci za programski center. Poprečno smo na dan, to se pravi z nadurami vred, stiskali 10.000 kom. Ker pa tiskamo več stavkov skupaj, se poveča naklada na 20 ali 30.000. Nekaj časa pa stroj seveda tudi stoji. Ta čas porabim za postavljanje novega stavka in za pripravo stroja. Stavke, ki je stiskan, pa moram zopet razmetati, ker rabim material za nov stavek. To so samo tiskovine za domače potrebe. Tiskamo pa tudi za razne organizacije od družbenopolitičnih, mladinskih do gasilskih društev.

2. Kakšen je črkovni in ostali stavni material?

Črkovni in slepi material je že zelo star, z izjemo črk, ki smo jih nabavili prejšnje leto. Črke, ki niso bile več uporabne, smo dali preliti v Ljudsko pravico. To prelivanje pa je tudi precej drago, saj stane po takratnih cenah en kilogram črk okoli 60 din. Če pa hočemo imeti vsaj eno družino črk, to se pravi od najmanjše do največje in od najtanjše do najdebelejše, pa je potrebnih že kar precej kilogramov. To pa je potrebno, kajti vsaka tiskovina vsebuje različne črke.

Zaradi pomanjkanja materiala ali pa tudi časa, smo primorani narediti doma tudi klišeje. Tudi te nam delajo v Pravici. Ti so črtni ali pa rasterski. Črtni imajo samo dve tonski vrednosti t. j. črno, kjer je slika in pa belo, t. j. papir. Rasterski klišeji pa imajo različne tonske vrednosti. Te ilustracije moramo dajati v delo ven, ker nimamo tukaj takih priprav.

S stalnim obnavljanjem in prelivanjem tiskovnega materiala dosežemo primerno tiskovno višino in s tem hitro pripravo tiskovne forme.

3. Kakšen se vam zdi prostor, kakšno je stanje tiskarskega stroja in kaj kot tiskar predlagate?

— Prostor, v katerem delamo sedaj, je zelo star. Mislim pa, da bi se dal s temeljito obnovo dovolj dobro prilagoditi vse

— Ja, čeprav težko, zaradi družine in zaposlenosti nasploh, sem se odločila za poklicno šolo. Sedaj, ko je za menoj že del šolanja in ker vidim, da bom s tem pridobila na znanju v papirni stroki, šolo zelo z veseljem obiskujem in se trudim, da bi čim več pridobila. Zavedam se in prav je tako, da le tisti nekaj velja, ki kaj zna.

1. Tov. Sever, kakšen je vaš delovni staž v tiskarni in kako to, da delate tu?

— V tiskarni sem zaposlen 12 let. Na to delovno mesto sem premeščen zaradi zdravstvenega stanja.

2. Kateri so bistveni postopki pri vašem delu?

— V glavnem delam pri tiskarskem stroju. To se pravi vlagam papir, nadzorujem tisk in skrbim za čistočo tiskarskega stroja. Ker pa je stroj že zelo izrabljen, so potrebna stalna popravila.

3. Ali bi vedeli predlagati kakšno izboljšavo, ali racionalnejši način dela?

— Za izboljšavo dela in kvaliteto tiskovin bi v prvi vrsti predlagal nov tiskarski stroj. Na splošno pa bi bilo potrebno preurediti tiskarno. Vidimo, kako se tovarna razširja, tehnično se modernizira. Tu je pa še vse tako kot pred 30 leti, ko je bila tiskarna ustanovljena.

Ivan Sever

Ob člankih o naši tiskarni objavljamo tudi dva osnutka iz tiskarne Tone Tomšič, kjer nam tiskajo Naše delo. Na slikah sta motiva iz strojne stavnice in knjigovoznice. Na take stroje si niti ne upamo pomisliti!

Planiranje za leto 1974

KOLIČEVO, FEBRUARJA — Za normalno poslovanje podjetja je nujno v začetku leta sprejeti določene plane in planska izhodišča, ki so, oziroma naj bi bili planski cilji za poslovno leto.

Planiranje poslovnih ciljev zajema predvsem planiranje poslovnih rezultatov in planiranje potroškov za doseg te rezultate. Med planiranimi rezultati sodi v prvi vrsti količina proizvodnje, doseženi celotni dohodek, dohodek podjetja in ostanek dohodka. Med planiranimi potroški pa poraba surovin in materiala, poraba delovnega časa in osebni dohodki, poraba energije in pare, obraba proizvodnih naprav (amortizacija), razne storitve in drugo.

Planiranje bodočih poslovnih dohodkov in njihovih rezultatov je samo po sebi tvegano zadeva. Planiranje za leto 1974 pa je še posebej težavno, ker so gibanja na trgu surovin in polizdelkov tako močna, da je vsako predvidevanje in planiranje nerealno in vprašljivo.

Cene naših osnovnih surovin in goriv so letos narasle napram cenam v začetku lanskega leta od 56—116% in bodo povzročile povečanje stroškov poslovanja za okrog 46%. Kar je najhuje pri celi zadevi je to, da se še cene niso umirile in pričakujemo nadaljnje naraščanje.

Kljub nestabilnosti na trgu in kljub surovinski krizi moramo sprejeti nekatere letne plane, ki so nujni za nadaljnje delo, čeprav bomo morali med letom sprejemati njihove popravke. Med temi plani so zlasti pomembni naslednji:

1. Plan obratovanja po strojih
2. Plan proizvodnje in realizacije
3. Plan investicijskega vzdrževanja
4. Finančni plan
5. Plan novih investicij
6. Materialna bilanca — plan surovin
7. Plan delovne sile in delovnega časa
8. Plan proizvodnje in porabe električne energije in pare.

Za izdelavo vseh teh planov so potrebna izhodišča, ki jih morajo vnaprej določiti ali predvideti pristojni samoupravni in drugi organi v podjetju. Med temi izhodišči so pomembna zlasti:

1. Poslovna politika za tekoče leto
2. Kapaciteta proizvodnih strojev in normativi strojnega časa za posamezno vrsto proizvodov
3. Pričakovano povpraševanje po naših izdelkih in možnost prodaje na domačem in tujem trgu
4. Planske-pričakovane cene surovinam in materialom ter možnost njihove nabave na domačem in tujem trgu
5. Možnost oskrbe z energijo iz domačih in tujih virov
6. Planska vrednost točke za obračun vkalkuliranih osebnih dohodkov
7. Stopnje amortizacije osnovnih sredstev
8. Stopnje investicijskega vzdrževanja
9. Politika investiranja v nove objekte in naprave.

S planiranjem je možno začeti šele, ko so vsa ta izhodišča znana in sprejeta. Planiranje oziroma plan je realizacija sprejetih izhodišč in stališč, je njihov količinski in vrednostni izraz. Naloga analitsko planskega oddelka in ostalih strokovnih služb je, da ta izhodišča izoblikujejo in jim dajo določeno vsebino in obliko. Pri planiranju za leto 1974 smo s sprejemanjem planskih izhodišč v precejšnji zamudi, zaradi česar zamujamo tudi z izdelavo posameznih planov.

Ker so za planiranje bolj pomembna izhodišča kot pa plani sami, je potrebno še nekaj povedati o naših izhodiščih za planiranje za leto 1974.

Osnovno izhodišče vseh predvidevanj je poslovna politika, ki jo sprejme delovna skupnost za določeno obdobje. O naši poslovni politiki za letošnje leto smo se

pogovarjali na različnih sestankih in zborih, vendar jo še nismo izoblikovali v jasnih stališčih, kaj želimo in kaj hočemo doseči v letošnjem letu.

Na jasnejšo opredelitev poslovne politike ima močan vpliv nestabilna ekonomska situacija tako doma kot v svetu. Nestabilnost cen surovin in izdelkom onemogoča kakršnokoli dolgoročno vodenje poslovne politike in določanje optimalnih ciljev. Zaradi tega smo prisiljeni vedno znova se prilagajati nastalim spremembam. Tako vodenje poslovne politike je izredno težavno in tvegano. Vsako nepravčasno reagiranje na spremembe ima lahko hude materialne posledice.

Poslovna politika podjetja je skupek ali »seštevek« delnih poslovnih politik kot so politika prodaje, politika nabave, politika cen, politika kvalitete, proizvodna politika, kadrovska politika, finančna politika, investicijska politika in podobno. Vsa ta področja je možno obvladati na več načinov, določene zadeve voditi in opravljati različno, vendar pa na vseh teh področjih obstaja en sam optimalni (najboljši) rezultat. Umetnost vodenja določene politike pa je, kako se temu najboljšemu, optimalnemu rezultatu čim bolj približati.

Kapaciteta proizvodnih strojev je njihova sposobnost, da v določenem času, pod določenimi pogoji izdelajo določeno količino izdelkov. Absolutna ali tehnična kapaciteta je podana s konstrukcijo proizvodnega stroja in nanjo ni možno vplivati drugače kot s konstrukcijskimi posegi. Obstaja pa tudi realna ali možna kapaciteta proizvodnega stroja, na katero je možno vplivati s proizvodnim programom, režimom dela, planiranim vzdrževanjem, z organizacijo dela in podobno. Normativ strojnega časa za izdelavo 1 tone izdelka je pri posameznih izdelkih različen, rentabilnost izdelkov je različna in podobno. Proizvodna politika mora biti tista, ki naj zagotovi, da se ob upoštevanju potreb trga proizvajajo rentabilni izdelki v dolgih komisijah. To seveda ni vedno možno, vendar prizadevanja v tej smeri se vedno izplačajo. Pri izdelavi letnega plana obratovanja po strojih upoštevamo razpoložljivi koledarski čas, ki ga zmanjšamo za čas praznikov, ko ne delamo, za čas remontov in za čas rednih zastojev, ko se menja vprega ali kvaliteta. Tako dobimo čisti obratovalni čas, ki je na razpolago za proizvodnjo. V tem času je možno izdelati neko količino izdelkov, ki pa ni več odvisna od časa, ampak od konkretnega proizvodnega programa.

Na podlagi pričakovanega povpraševanja po naših izdelkih in razpoložljivega obratovalnega časa, je za vsak proizvodni stroj izdelan letni količinski plan proizvodnje. Povedati je treba, da je količinski plan proizvodnje za leto zelo velik in bo za izpolnitev zahteval velike napore. Če ga primerjamo s planom za l. 1973 dobimo naslednjo sliko:

Proiz. stroj	Plan 1973	Plan 1974	Indeksi
PS I	997	1.021	102.4
PS II	4.497	4.562	101.4
KS I	7.263	7.596	104.6
KS II	14.354	19.500	135.9
LO	2.257	2.431	107.7
	29.368	35.110	119.6

Če upoštevamo še dejstvo, da smo količinski plan l. 1973 izpolnili z okoli 93% potem je jasno, da je letošnji plan toliko bolj zahteven. Čeprav je zahteven, pa ni nerealen. Za KS II celo lahko rečemo, da je postavljen prenizko. Normalno bi na tem stroju morali pričakovati ca. 21.000 ton kartonov.

Izredno problematično in težko je bilo za leto postaviti planske cene surovinam in ostalemu materialu. Pri nas največji del proizvodnih stroškov obračunavamo po planskih cenah. Ravno tako so

vse kalkulacije za izdelke izračunane na podlagi planskih cen surovinam in materialu. Napačno postavljene planske cene nas lahko zavedejo pri poslovnih odločitvah. V nestabilni tržni situaciji kakršna je letos, obstaja velika verjetnost, da postavljene planske cene niso realne. Hujši problem od planskih cen je sama možnost nabave surovin in materialov. Surovin na domačem trgu za papirno industrijo kratkoma ni v zadostnih količinah in jih je treba uvažati. Na svetovnem trgu pa so cene take, da jih naše sedaj obstoječe prodajne cene ne prenesejo. Temu primerno so tudi naša planska predvidevanja nesigurna in problematična.

Oskrba z energijo je naslednji večji problem, ki ne teži samo nas, ampak vse gospodarstvo. Pomanjkanje se čuti v premoju, mazutu in elektriki. Vsak pa ve, da je naša proizvodnja brez energije nula. V skladu s proizvodnim programom predvidevamo, da bi v letu 1974 potrebovali 150.800 ton pare, 28.800 Kwh električne energije in 5.000.000 m³ vode. V domačih kapacitetah bomo predvidoma proizvedli poleg potrebne pare še 12.100 Kwh,

razliko do potrebnih količin (16.700 Kwh) pa moramo dobiti iz omrežja. Za proizvodnjo energije v domačih kapacitetah bomo potrebovali 29.200 ton premoga in 5.500 ton mazuta. Problem bo, kako zagotoviti tolike količine goriv in energije.

Plansko vrednost točke za obračun vkalkuliranih osebnih dohodkov določimo vsako leto zato, da ugotovimo lastno ceno izdelkov. Osebnih dohodki so sicer sestavni del dohodka podjetja, vendar jih najprej moramo predvideti kot strošek in jih šele pri ugotavljanju dohodka izločimo iz stroškov. Za letošnje je planska vrednost določena razmeroma visoko (0,20 din) in bodo vkalkulirani osebni dohodki močno povečali stroške poslovanja. Posledica tega bo, da se bodo tako imenovana izplačila iz dobička močno zmanjšala, če jih sploh kaj bo.

V stopnjah amortizacije kakor tudi v stopnji investicijskega vzdrževanja se izraža skrb delovne skupnosti, da obnavlja obstoječe proizvodne naprave in opremo. Čeprav so tudi letos naše stopnje amortizacije ostale nespremenjene, so še vedno za okrog 50—60% nad predpisanimi in amortizacija skupaj z zneskom

naši občini slabo zastopana in zanj ne bo ustanovljena konferenca mladih delavcev.

Delo Aktiva mladih delavcev bo po novem močno povezano s sindikalno organizacijo podjetja. Tako bo potreben program Aktiva mladih delavcev uskladiti s programom sindikalne organizacije. Skupne naloge bodo financirane iz sredstev sindikata, specifično mladinske naloge pa bodo financirane na tak način, kot je bilo to do sedaj.

Ob koncu svojega govora je tovariš Goričan obrazložil tudi sklep Republiške konference, ki organizira akcijo mladincev pred kongresom, ki bo jeseni letošnjega leta. Posamezne akcije bodo točkovane, zato bo potrebno pošiljati poročila Aktiva mladih delavcev o svojem delu. Po končanem tekmovanju bodo izbrani trije najuspešnejši aktivisti.

Tovariš Skok je poudaril, da so poleg športne aktivnosti za delo Aktiva pomembne še druge stvari. Lahko se organizirajo razna predavanja, razvija družabno življenje itd. Aktiv lahko tudi začne reševati razne probleme, ki se jih potem predloži organom upravljanja.

Na konferenci je bilo tudi govora o povečani aktivnosti posameznih mladincev. Do sedaj je vse delo slonelo le na ožjem krogu predstavnikov Aktiva mladih delavcev. Zavedati se moramo, da smo mladinci osnova za prihodnost in naj ne bi torej mirno počivali na rezultatih dela naših predhodnikov.

Vsaka aktivnost v vrstah mladine se slej ko prej obrestuje, saj naj bi bilo prav delo v Aktivu mladih delavcev osnova za nadaljnje delo v samoupravnem sistemu.

Na konferenci je bil sprejet tudi program dela v letu 1974, ki je dokaj obsežen in bo potrebno precej dela, če ga hočemo izpolniti. Program dela vsebuje:

1. V zvezi z novo organizacijo ZMS je potrebno doseči tesnejše sodelovanje s sindikalno organizacijo.

2. Še naprej obdržati dosedanja oblika sodelovanja s političnim aktivom podjetja.

3. Sodelovati pri uresničevanju programa konference mladih delavcev pri OK ZMS Domžale.

4. Organizirati razpravo o kongresnih dokumentih ZKJ, ZKS, ZMJ in ZMS.

5. Še naprej razvijati sodelovanje z aktivom mladih delavcev slovenske papirne industrije.

za investicijsko vzdrževanje predstavlja pomemben znesek v stroških poslovanja. Računamo, da bo ta znesek v letu 1974 ca. 15 milijonov dinarjev.

Od politike investiranja in investicijskih vlaganj je odvisen bodoči razvoj podjetja. Pri tem moramo ločiti dvoje vrst investicij. Investicije, ki se nanašajo na zamenjavo in dograditev (rekonstrukcije) obstoječih naprav in investicije v povsem nove kapacitete. Slednje predstavljajo veliko breme in terjajo velike napore, ker papirna industrija sodi v investicijsko zelo intenzivno panogo. To pomeni, da je za enkratno investicijo potrebno veliko sredstev.

Krona vsega planiranja v podjetju je izdelava letnega finančnega plana. Finančni plan je vrednostni izraz vseh predhodnih planov in planskih predvidevanj, iz katerega mora biti razvidno kakšen končni uspeh pričakuje delovna skupnost v planskem obdobju in kakšne so njene možnosti in perspektive. Za letošnji finančnega plana še nimamo izdelanega, zato je zaenkrat nemogoče napovedati kakšne finančne rezultate lahko pričakujemo v letu 1974.

Mladinska konferenca v papirnici Količevo

KOLIČEVO, FEBRUARJA — V ponedeljek, 28. januarja t. l. smo imeli mladinsko konferenco, na kateri nas je bilo od skupno 178 v podjetju, le 44 mladincev. Kot gosti so prisostvovali še: tov. Miro Varšek, dipl. oec., podpredsednik občinske konference Zveze mladine tov. Jože Skok in sekretar občinske konference Zveze mladine tov. Lado Goričan.

Predsednik Aktiva mladih delavcev Papirnice Količevo je v uvodu pozdravil vse navzoče in se jim zahvalil za udeležbo na konferenci; zatem je poročal o delu mladinskega aktiva v preteklem letu. Njegov prispevek, kakor tudi prispevek športnega referenta, je objavljen v nadaljevanju poročila o konferenci.

Po končanih govorih je bila na vrsti razprava, vendar ni bilo nikakršnih pripomb, zato smo nadaljevali z naslednjo točko dnevnega reda.

Sekretar občinske konference Zveze mladine tovariš Goričan je govoril o novi organizacijski shemi mladinske organizacije. Že na 3. konferenci Zveze komunistov je bilo mnogo govora o mladini in njeni organiziranosti; še zlasti pa je bilo mnogo govora o novi organizaciji mladine na seminarju mladincev v Kangeršah, ki je bil v mesecu januarju letos.

Po novem bodo v delovnih organizacijah delovali mladinski aktivisti kot Aktiv mladih delavcev. Aktiv mladih delavcev v posameznih delovnih organizacijah naj delujejo v okviru osnovne organizacije sindikata.

Tovariš Goričan je na pričujoči shemi prikazal in pojasnil novo organizacijo v vrstah mladih. Osnovna sindikalna organizacija v posameznih delovnih organizacijah predstavlja krog — del tega kroga pa predstavlja Aktiv mladih delavcev. Posamezne delovne organizacije so ustanovile TOZD in v sklopu posamezne TOZD in v osnovna sindikalna organizacija. Kjer pa je sindikalna organizacija, deluje tudi Aktiv mladih delavcev.

Pri Občinski skupščini je tudi ustanovljena konferenca mladih delavcev, v kateri je 41 delegatov iz vseh aktivov. Po novem bodo ustanovljene tudi konference mladih delavcev posameznih panog. Tako bo lahko npr. zastopana tekstilna industrija in druge, v naši občini bolj zastopane panoge. V domačinski občini bo šest konferenc mladih delavcev po panogah; možno pa bi jih bilo ustanoviti celo 18. Papirna industrija je v

6. Organizirati razpravo o združitvi slovenske papirne industrije.

7. Sodelovanje pri akcijah Občinske konference ZMS Domžale.

8. Organizirati razpravo o gospodarskem položaju podjetja in njihovo reševanje.

9. Pritegniti v delo Aktiva mladih delavcev Papirnice Količevo čimveč mladincev.

10. Navezati stike z aktivom mladih delavcev v okviru občine.

11. Organizirati ogled tovarne na Sladkem vrhu.

12. Organizirati izlet na Triglav.

13. Organizirati športna srečanja z aktivom mladih delavcev slovenske papirne industrije.

14. Sodelovanje pri organizaciji športnih tekmovanj med aktivom v TOZD pri Konferenci mladih delavcev.

15. Poskrbeti za stalno obveščanje mladih o delu Aktiva mladih delavcev.

16. Stalno skrbeti za idejno-politično izobraževanje mladih.

17. Udeležiti se akcije mladih delavcev pred kongresi.

Izvedli smo tudi volitve nadomestnih članov v odbor Aktiva. Volilo je 44 mladincev. Vse glasovnice so bile veljavne. Od petih kandidatov so bili izvoljeni trije: Miroslav Birk (21 glasov), Dušan Rode (34 glasov) in Nada Janežič (43 glasov). Ostala dva kandidata sta bila še Slavko Belak (14 glasov) in Marjan Velepec (20 glasov).

Kot sem omenila na začetku, je se konference udeležil tudi tov. direktor, ki je govoril prisotnim o združitvi slovenske papirne industrije, nato pa je v kratkem prikazal razvoj našega podjetja. Ob koncu je še omenil načrt v zvezi z izgradnjo novih športnih objektov, s čimer bi še bolj povečali športno aktivnost in pripomogli k izboljšanju rezultatov, če bi prišlo do realizacije teh načrtov.

Nada Janežič

Razvoj švicarske papirne industrije v letu 1973

Švicarska papirna industrija, ki zaposluje trenutno približno 8300 oseb, je v letu 1973 proizvedla prek 760.000 ton (1960: 10.300 zaposlenih, 480.000 ton proizvodnje). Porast produktivnosti je bil dosežen s pomembnimi investicijami v višini 1 mlrd. sfr. Delež tujih delavcev pri celotnem številu zaposlenih dosega približno 30%.

Vir: Finanz und Wirtschaft 9, 2. 2. 1974

Kaj pravijo o novi organizaciji?

VEVČE, FEBRUAR — Vsak nov ukrep, vsaka sprememba in vsaka novost prinašajo s seboj tudi nova mnenja. Ne moremo si predstavljati kakršnekoli organizacijske strukture, ki ne bi bila živa. Če pa je živa, se spreminja, raste in se razvija. Nova organizacija podjetja zahteva določene spremembe v obratih in službah. Spremenilj so se posamezni nivoji odločanja kakor tudi položaj nekaterih oddelkov v obratih.

Osnovno organizacijsko shemo je DS že potrdil, prav tako pa tudi nekatere druge. Kakšno je mnenje o vsem, bo bralce gotovo zanimalo. Zato smo se z istimi vprašanji obrnili zaenkrat na štiri vodje obratov: ing. Ivana Bogoviča — tapete, dipl. ing. Janeza Hribarja — osnovna proizvodnja, dipl. ing. Janeza Primožiča — vzdrževanje in dipl. ing. Eda Ulčakarja — premaz.

Radi so odgovorili na naslednja vprašanja:

1. Z vsako novo organizacijo so predvidene spremembe, če ne, bi organizacija ne bila nova. Za katere spremembe veste v vašem obratu in katere predvidevate?

2. Kakšno mnenje vlada v obratu ob pristopu k novi organizaciji?

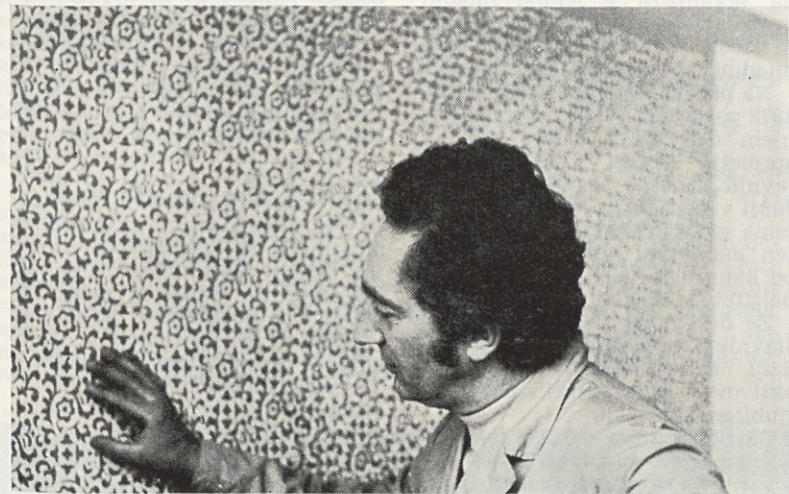
3. Kaj pričakujete od nove organizacije kar zadeva večjo proizvodnjo, večjo storilnost, kadrovanje in mogoče tudi dohodke in osebne dohodke?

4. Poudarek je tudi na teamskem delu. Prosim za mnenje, kako bo to izpeljal vaš obrat in kakšne načrte imate v zvezi s tem?

Ing. Bogovič:

1. Nova organizacija ne prinaša za obrat tapet kakšnih posebnih sprememb. Zaradi svoje specifičnosti, tehnološke in ekonomske zaključenosti je dobila proizvodnja tapet status obrata, ki je že od vsega začetka organiziran v skladu z novimi ustavnimi dopolnili.

2. Spremembe v organizaciji zaradi že omenjenih razlogov

ing. Ivan Bogovič

praktično ne čutimo. O mnenju drugih je težko govoriti, vendar je vsakemu delavcu jasno, da vsaka organizacija, ki duši delavčeve sposobnosti in ustvarjalno delo, ni dobra organizacija. Človeka že vendar od rane mladosti navajamo k čim večji samostojnosti.

3. Največja rezerva za večjo proizvodnjo leži v boljši organizaciji proizvodnje, katere glavni faktor in nosilec so ljudje. Nova organizacija naj ne bi bila sama sebi namen, ampak je njen osnovni cilj in naloga doseči dober poslovni rezultat. Rezultati nove organizacije bodo vidni šele čez nekaj let.

Mislím, da smo z novo obliko organizacije dosegli predvsem to, da bo vodenje proizvodnje operativnejše in neposredno, strokovne odločitve bodo prinašali predvsem specialisti za svoje področje dela, kar pomeni, da bodo tudi navodila za delo bolj neposredna in točna. Vevška tovarna bo dosegala vedno boljše poslovne uspehe. Nekaj bo k temu do-

prinesel čas, dobra kadrovska zasedba, modernejši stroji, veliko tudi nova sodobnejša pojmovanja o kvaliteti izdelka in ne nazadnje tudi sodobni organizacijski prijem.

4. Teamsko delo pojmujejo ljudje različno. Teamsko delo, ki vadi h kolektivni odgovornosti ne more imeti uspehov.

Znanje, ki si ga ni človek nabrajal v času svoje prakse in iz knjig, mora črpati iz drugih virov. Načelo, da več ljudi več ve, še vedno velja. Dober vodja se bo pred vsako odločitvijo posvetoval s svojimi neposrednimi sodelavci in tudi direktno z delavcem na delovnem mestu, ki je specialist za svoje področje dela.

Mislím, da delamo največ napak ravno v tem, da se zaradi slabega poznavanja problema o stvareh pogovarjamo načelno. Prinašamo tudi načelne odločitve, ki jih moramo pa potem spreminjati ali pa celo propadejo.

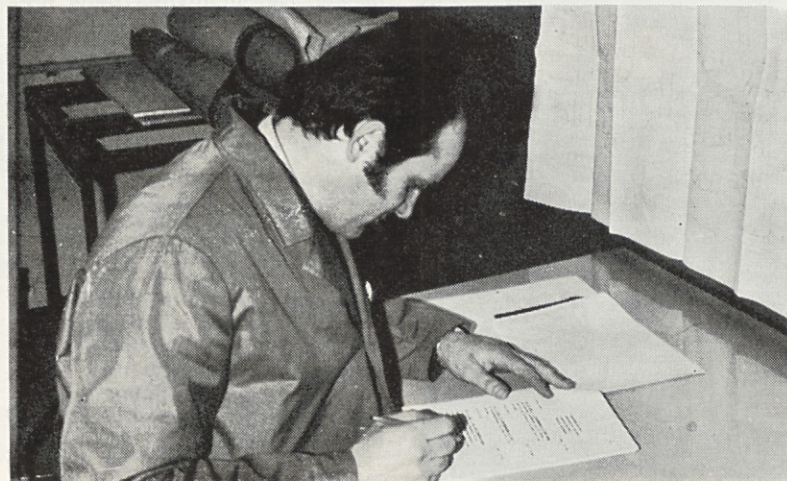
Delo in uspeh je važno graditi na zaupanju, tega pa brez neposrednega kontakta z ljudmi in dobrega poznavanja problemov, ni mogoče doseči.

Ing. Hribar:

1. Ob reorganizaciji tehničnega sektorja je prešel oddelek laboratorija v obrat proizvodnje papirja. S tem v zvezi so potrebne tudi nekatere organizacijske spremembe za čim učinkovitejšo uklopitev laboratorija v sam tehnološki proces. To ozko sodelovanje smo že dolgo pogrešali in bo sedaj, kot predvidevamo, lahko prinašalo svoje sadove. Tudi ožje sodelovanje v tehnologiji in kontroli proizvodnje naj bi imelo večje uspehe.

2. Glede na novo organizacijo se v samem obratu ni mnogo razpravljalo, vendar po vseh željah v preteklem času lahko sklepam, da so vsi od poglobljenega samoupravljanja in neposrednega upravljanja mnogo pričakovali, kar bo sedaj s prenosom večjega števila kompetenc »navzdol« tudi mogoče.

3. Od nove organizacije pričakujemo hitrejše odločanje v posameznih stvareh, kar v določenih primerih tudi lahko pripomore k večjemu uspehu v proizvodnji in dohodku.

dipl. ing. Janez Hribar

4. Na teamsko delo polagamo v našem obratu precej poudarka. Tako že dalj časa izvajamo vse kadrovske premestitve in napredovanja kot plod teamskega odločanja.

Razne spremembe na strojih, remontih in izboljšave se izvajajo po predhodnih skupnih posvetovanjih.

Jutranji sestanki z vodji oddelkov in delovodji pa so načini, kako se v nekaj besedah posvetovati in dati napotke za predstojeci dan.

Ing. Primožič:

1. Ustanovitev obratov, novi instituciji zbor delavcev in strokovni svet za obrat vzdrževanje pa še posebej dodelitev konstrukcije ob ukinitvi tehničnega sektorja, so spremembe za katere vsi vemo. Katere spremembe naj bi še predvideval? Vprašanje najbrž ni najbolje postavljeno, zato bom v odgovor raje povedal nekaj besed o spremembah v obratu, ki bi bile potrebne. Predvsem se moramo zavedati, da so s spremembo organizacije v okviru podjetja postavljene pred obrat vzdrževanja nove odgovornosti in težke naloge tako v samoupravnem pogledu kot tudi kar zadeva organizacijsko, vodstveno ter strokovno-tehnično problematiko.

Spremembe organizacije podjetja in novim nalogam je treba prilagoditi tudi sedanjo, sorazmerno slabo diferencirano organizacijo obrata za vzdrževanje, pri tem pa še posebej paziti, da

dipl. ing. Janez Primožič

bo funkcionalna, enostavna in predvsem življenjska. Izhaja naj iz dejavnosti, ki jih obrat mora opravljati. Te vsi poznamo: to so strojništvo, elektrotehnika, gradbeništvo in konstrukcija. To so dejstva in mimo njih pri organizaciji obrata ne moremo. Oddelki za te dejavnosti tvorijo osnovne organizacijske enote obrata. Problematika dela teh oddelkov je specifična in se v celoti obravnava znotraj le-teh. Zato oddelki vsebujejo vse od priprave vzdrževalne dokumentacije, načrtnega vzdrževanja in priprave dela do realizacije v delavnicah.

2. Predlog nove organizacije je obravnaval že strokovni svet obrata vzdrževanje, ki je predlog sprejel. Z njim je seznanjen tudi delavski svet podjetja.

Ker je vsaka realizacija spremembe organizacije predvsem kadrovski problem, je seveda nasprotovanje posameznikov možno in človeško razumljivo. Menim pa, da vztrajati pri starem pri vseh velikih spremembah v podjetju ne moremo. Visoko centralizirano vodstvo obrata, kjer so vodji obrata neposredno podrejene vse delavnice, priprava dela, referat za elektrotehniko, instrumentacija, gradbeništvo, konstrukcija in administracija ob bistvenem povečanem obsegu strokovnega dela in koordinacije zaradi ukinitve tehničnega direktorja, ter organizacijsko-vodstvenega dela zaradi postavitve obratov, praktično ni več mogoče. Zal mi je, če kdo tega ne bo sam sprevidel in ostal v prepričanju, da novo organizacijo vsiljuje vodstvo obrata, kajti v decentralizirano vodstvo obrata preko vodij oddelkov, nas silijo narava dela v obratu in spremembe na ravni podjetja.

3. Reorganizacija obrata vzdrževanje je samo del celotne presnove podjetja in zato seveda zasleduje iste cilje. Zaradi boljše delitve dela in konkretnih zadolžitvev za posamezne tehnološke enote je poudarjena osebna odgovornost.

4. Nova organizacija je zgrajena na teamskem delu panog vzdrževanja, brez tega delo obrata sploh ni mogoče. Med panogami ne obstaja nadrejenost, sodelovanje v teamu je delovna dolžnost. Za reševanje posameznih problemov znotraj panog ali med njimi se lahko postavljajo strokovni teami, v katerih lahko enakopravno sodeluje vsak, ki k rešitvi problema lahko kaj prispeva.

Ing. Ulčakar:

1. Oddelek »Premaz« je spadal do sprejema nove organizacijske sheme v proizvodnjo. Po novi organizacijski shemi je pridobil status obrata. Obratu je bila priložena še razvojna služba oplemenitenih papirjev, ki je že sedaj v glavnem delovala za potrebe premaza in ima tudi v bodoče naslednje naloge:

dipl. ing. Edo Ulčakar

a) kontrola surovin in izdelkov za premazane in pigmentirane papirje,

b) razvoj tehnologije in izdelkov za premazane in pigmentirane papirje,

c) servis pri kupcih naših izdelkov.

Naslednja sprememba je v tem, da so po novi organizacijski shemi obratu premaza dodeljeni izmenski laborantje, ki opravljajo analize izključno za potrebe tekoče proizvodnje. Rezultati analiz koristijo za takojšnje ukrepanje, kakor tudi za kasnejše ugotavljanje, kakšna je bila kvaliteta določenega papirja.

Notranja organizacija bivšega premaznega oddelka je doživela le manjšo spremembo in ta je v tem, da so se delovnemu mestu »tehtarica na prem.« oddelku podredila naslednja delovna mesta: prebiralke, zavijalke in zavijač.

2. V samem obratu ni bilo kakšnih posebnih pripomb na novo organizacijo.

3. Od nove organizacije podjetja in obrata pričakujemo predvsem večjo možnost prilaganja proizvodnje trenutni situaciji, ki se ravno v zadnjem času zelo pogosto menjava tako glede stanja zalog surovin, kakor tudi vrste surovin, ki so trenutno na razpolago. Vemo tudi, da se cene skoraj dnevno spreminjajo. Za lovljenje maksimalno možnega ekonomskega učinka je v takem stanju še posebno pomembno tesno sodelovanje nabave, prodaje, programa, razvoja in same proizvodnje pramazanah papirjev. Vodje teh oddelkov imajo najboljše možnosti medsebojnega posveta na sestankih strokovnega sveta. Večja storilnost je pogojena s kvaliteto medsebojnega sodelovanja prej omenjenih oddelkov, kakor tudi od medsebojnih odnosov znotraj obrata samega. Za sam način kadrovanja bi lahko dejali, da naj velja načeloma dogovorjeno stališče, da naj napredujejo delavci postopoma, predvsem v okviru lastnega oddelka. Ker je čutiti pomanjkanje šolanega papirniškega kadra, bomo morali pristopiti k temu, da bo delavec na samem delovnem mestu postopoma pridobil znanje in si s tem odpiral pot do mest, ki zahtevajo višjo kvalifikacijo. Po možnosti naj bi šla ta pot tudi preko izobraževanja.

Izobraženi kader je pogoj za višjo storilnost, višja storilnost pa pogoj za višje dohodke. V red bo treba spraviti tudi činitelje, ki so izven dosega samoupravljalcev premaznega obrata pa imajo vendar velik vpliv na izkazan dohodek obrata.

4. Bivši premazni oddelek je imel dokaj dobre odnose s programom, razvojem, kakor tudi z osnovno proizvodnjo. Večina problemov se je sproti reševala. Po novi organizacijski shemi ima vsak obrat strokovni svet, ki je najvišji poslovodni organ obrata. V tem strokovnem svetu so predstavniki vseh oddelkov, ki imajo vpliv na proizvodnjo obrata. Na ta način je prav gotovo zagotovljeno dobro sodelovanje, ki ga lahko imenujemo tudi teamsko delo.

Centralna Amerika povečuje uvoz papirja

Pet držav MCC (Mercato Commun Centraamericano) Guatemala, El Salvador, Honduras, Nicaragua in Costa Rica so v letu 1973 uvozile približno 45.000 ton papirja in proizvodov (1972: 42.300 ton, 1971: 37.000 ton, 1970: 40.000 ton). Zaradi zvišanih cen bodo založniki zmanjšali proizvodnjo. V Nicaragui pričakujejo ceno papirja 250 \$ za 1 tono, proti 280 dolarjev v letu 1973 in 152 dolarjev v letu 1970.

Vir: Nachrichten für Aussenhandel 11, 16. 1. 1974.

Andrej je pisal

»Najprej prejmite vsi skupaj najlepše pozdrave od Andreja, ki služi vojaški rok.

Najlepše se zahvaljujem za že tretje po vrsti »Naše delo«, katerega do zadnje vesti z zadovoljstvom prečitam.«

Lep pozdrav, Andrej Zver

Andrej Zver je bil paznik sita na I. papirnem stroju. Od novembra lani je že pri vojakih v Gospiču. Zahvaljujemo se mu za pozdrave, jih enako vračamo, po odsluženju vojaškega roka pa se bomo spet z veseljem sestali ob stroju.

Urednik

Poročilo o delu mladinskega aktiva papirnice Količevo

KOLIČEVO, FEBRUARJA — Po volilni konferenci, ki je bila 12. decembra, je imelo novo izvoljeno predsedstvo prvo sejo, na kateri je bil sprejet program dela MA Papirnice Količevo. Program, ki je bil dostavljen že konferenci, namreč ni bil primeren. V programu smo si začetki naloge na raznih področjih, tako na družbenopolitičnem, športnem, izobraževalnem in še na nekaterih drugih področjih. Pa poglejmo sedaj, kaj smo in česa nismo napravili. Vsem vojakom smo poslali za Novo leto pet starih tisočakov, kot skromno darilo MA. Te geste so bili vsi vojaki zelo veseli, kar kažejo tudi zahvalna pisma, ki so prišla na naš naslov. Poleg tega pa smo vsem aktivom naše panoge poslali noveletne čestitke. V začetku januarja smo pobrali članarino in to na prostovoljni osnovi. Članarino ni hotelo plačati 11 mladincev. Vsoto, ki se je v obliki članarine stekla v našo blagajno, je znašala 263.000 starih din. Organizirali smo sestanek mladincev, na katerem je sekretar OOKK tov. Jeretina prebral pismo tov. Tita in nakazal naloge, ki iz tega izhajajo in ki se tičejo predvsem razmer v našem podjetju.

V januarju smo si tudi zagotovili v Domžalah telovadnico za treninge košarke.

Na januarski seji je predsedstvo med drugim obravnavalo problematiko mladih v podjetju in poleg ostalega ugotovilo, da smo mladi postavljeni izven krogov odločanja in se zato upravičeno počutimo neenakopravni v naši družbi. No, danes lahko ugotavljamo, da se je situacija le nekoliko izboljšala in je mladim le dana možnost, da uveljavljajo svoje interese. Ob smrti mladince, tov. Kokalja, smo imeli žalno sejo, kjer smo se dogovorili o tem, kako se bo mladinska organizacija poslovila od svojega člana. Kupili smo venec, šest mladih iz našega podjetja pa je poneslo pokojnika na zadnjo pot.

V februarju smo se udeležili občinske konference. Organizirali smo posvetovanje predstavnikov mladinskih aktivov podjetij slovenske papirne industrije. Posvetovanja so se udeležili vsi povabljeni razen Radeč. Sestanek sam še ni dal zaželenih rezultatov; dogovorili pa smo se o nadaljnji obliki sodelovanja, ki bi jo vodil iniciativni odbor. Organizirali smo predavanje s področja planinstva, ki je bilo zelo slabo obiskano. Samo trije prisotni so nam dali vedeti, da v našem podjetju za predavanja ne bo poslaha, zato smo ostala predavanja, ki smo jih imeli v planu, črtali.

V marcu smo se udeležili zbora mladih samoupravljavcev gozdar-

stva, lesne in papirne industrije. Glavna tema tega zbora so bila ustavna dopolnila — formiranje temeljnih organizacij združenega dela in pa tudi položaj mladih v današnji družbi. Ta zbor je organizirala republiška konferenca ZMS.

V marcu smo pričeli misliti tudi na ekskurzijo v tovarno celuloze in papirja v Krškem. To strokovno ekskurzijo smo realizirali v aprilu. Planirali smo tudi športno srečanje z mladinci iz Krškega, pa ti na to niso bili pripravljani. Tudi tovariškega srečanja ni bilo, saj nas je pričakal in bil z nami samo predsednik mladinske organizacije. Tako smo po ogledu tovarne odšli na kopanje v Čateške toplice.

V tem obdobju so se naši predstavniki udeležili tudi vseh sej predsedstva in predsednikov aktivov pri Občinski konferenci ZMS Domžale. Udeležili pa smo se tudi seminarjev, ki jih je organizirala Občinska konferenca.

Mladinski aktiv se je udeležil vseh akcij, ki so bile organizirane v mesecu mladosti na OK ZMS Domžale. Za celotno obdobje pa je pomembno zelo dobro sodelovanje v okviru Političnega aktiva podjetja.

Na vseh sejah političnega aktiva je bila zelo dobra udeležba članov MA. Mislim, da je takšno sodelovanje zelo dobro in ga v bodoče nikakor ne smemo spregledati. Pred mesecem dni so bile volitve v samoupravne organe. Na eni izmed sej pred volitvami smo obravnavali volitve v samoupravne organe. Do sedaj ni bilo v delavskem svetu niti enega mladince. V novem delavskem svetu je pet mladincev, večina članov, ki so najbolj delavni v aktivu mladih delavcev.

Predsednik Aktiva mladih delavcev
Papirnice Količevo
Ivan KOROŠEC

Ženska enakopravnost in garaže

VEVČE, FEBRUAR — Na Vevčah so čez 20 garaž postavili na nedovoljenem in neodobrenem prostoru. Za to »zločinsko« dejanje so morali lastniki plačati denarno kazen in iti po 3 dni v »luknjo«. Pa se možakarji sprašujejo (žal, ko so že odsedeli):

»Kako to, da smo morali na Povšetovo samo mi, če pa so naše žene solastnice vsega imetja — torej stanovanj in garaž?«

Statut krajevne skupnosti Vevče-Kašelj

VEVČE, FEBRUAR — V prostorih KS Vevče-Kašelj na Vevčah so bile v mesecu januarju in februarju t. l. seje komisije za izdelavo statuta KS. Na zadnji seji 8. II. 1974 je komisija za izdelavo statuta, okrepljena s predsedniki terenskih organizacij SZDL, OZK in Sveta KS razpravljala o vsebini osnutka — predloga statuta KS Vevče-Kašelj.

Pri tem smo menili, da naj bodo izhodišča za izdelavo predloga statuta KS vse dosedaj že utrjene splošne določbe občinskih, mestnega statuta ter določb republiške ustave, ki obravnavajo novo vlogo KS. V razpravi smo obravnavali tudi sugestije, ki so bile dane na seminarju MK SZDL Ljubljana, ki sta se ga udeležila dva člana komisije in jih kaže upoštevati tudi pri izdelavi našega predloga statuta KS.

Tako smo se dogovorili, naj predlog STATUTA KS dobira razčisti naslednja vprašanja:

— pravice in dolžnosti delovnih ljudi v KS,

— odbor za SLO in delovni ljudje ter občani,

— o zboru delegatov v KS,

— o delegiranju v zbor delegatov,

— o komisijah sveta KS,

— sodelovanje KS z družbenopolitičnimi skupnostmi, TOZD in društvi,

— zbiranja in odločanja o uporabi sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb KS in drugo.

V nadaljevanju smo sklenili, da morajo poglavja — sodelovanje KS s TOZD Združene papirnice Ljubljana — sodelovanje KS z družbenopolitičnimi skupnostmi in društvi, vsebovati specifičnosti naših razmer in uveljavljanje KS. Glede predlaganja kandidatov — delegatov za zbor delegatov krajevne skupnosti, smo se strinjali z danim predlogom, da se v predlogu statuta dodobra opiše sistem delegiranja kot tudi sestava delegacije:

a) delegate TOZD Združene papirnice Ljubljana, ki jih izvolijo zbori OZD,

b) delegate družbenopolitičnih organizacij in društev ZK, SZDL, ZZB, ZM, Športno društvo Slavija, Strelska družina Bine Grajzer, ki jih izvolijo delovni ljudje teh organizacij in društev,

c) delegate, ki jih izvolijo delovni ljudje in občani na ZBORIH DELOVNIH LJUDI IN OBČANOV (glede na socialno strukturo in željeno vsebino dela jih predlaga KK SZDL),

d) delegate, ki jih izvolijo na zboru delovnih ljudi SIS, delovnih organizacij, ki opravljajo dejavnosti ali zadeve posebnega družbenega pomena (npr. poslovna enota Mercator, vzgojno varstveni zavod Vevče).

Skupno naj bi delegacija za zbor delegatov KS štela 32 občanov in delovnih ljudi. Od tega iz TOZD Z. P. Ljubljana 8 delegatov. Vsi delegati pa morajo biti izvoljeni na ZBORU DELOVNIH LJUDI IN OBČANOV na predlog KK SZDL Vevče-Kašelj, ki vodi kandidacijski in volilni postopek.

Prav tako smo menili, da je treba poleg zgoraj navedenega v predlogu statuta obdelati posredno in tudi neposredno zainteresiranost občanov v KS do nadaljnega še plodnejšega sodelovanja občan - KS - TOZD Z. P. Ljubljana, vse to na osnovi družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja kot novih oblik delovanja v delegatskem in ustavnem sistemu (vprašanje skupnih

akcij, financiranje, kadrovska politika in drugo).

Na podlagi pripomb občanov na Zbor delovnih ljudi in občanov, ki bo v mesecu februarju t. l. in pripomb zainteresiranih družbenopolitičnih organizacij in društev, bo komisija predlagane pripombe na predlog STATUTA KS podrobno obravnavala in jih glede na umestnost tudi upoštevala oz. vključila v ustrezna poglavja STATUTA KS Vevče-Kašelj.

Sicer pa menim, da s temi akcijami dokončnega statuta KS ne bomo izdelali. Statut KS bo treba občasno preverjati v delu KS in ga prilagajati glede na potrebe, ki jih bo pokazala praktična raba.

JOM.

Poročilo o klubu mladih proizvajalcev papirnice Vevče za leto 1973

VEVČE, FEBRUARJA — Na pobudo kadrovske komisije pri organizaciji Zveze komunistov, naj se oživi organizirana mladinska dejavnost v podjetju, je bil 9. XI. 1972 prvi sestanek mladine podjetja. Na sestanku zbrani mladinci (vabljenih je bilo precej več, kot jih je prišlo), so iz svoje sredine izvolili dvanajstčlanski iniciativni odbor, ki je sestavljen program dela mladine v podjetju. Na sestanku 15. in 27. XI. so mladinci razpravljali o vsebinski usmeritvi programa za bodoče leto, ki je bil precej obsežen. Sestavljen je bil osnutek in sprejet sklep, da se med mladinci napravi anketa, ki naj bi pokazala interese mladih za organizirano delo. Anketa je bila poimenska z navedenim delovnim mestom posameznika, za izvedbo pa so bili zadolženi vsi člani iniciativnega odbora. Od 140 oddanih anket se je odzvalo 75 mladincev, ki so pokazali največ interesa za športno udejstvovanje.

Ustanovna konferenca mladine podjetja je bila 19. 12. 1972. Udeležilo se je le 40 mladincev iz podjetja in povabljenih gostov. Sprejet je bil sklep, da se mladinci organizirajo v Klubu mladih proizvajalcev (KMP). Konferenci je sledil sproščen razgovor med mladinci v prostorih restavracije.

Na prvem sestanku KMP 26. 12. 1972 pa je bila razprava o nadaljnjem delu KMP v letu 1973 in sprejetje sklepa o organizaciji javnih tribun s aktualnimi vprašanji v podjetju. Določena je bila tema prve javne tribune in potrjen iniciativni odbor s 13 člani, od katerih je imel vsak svojo zadolžitev v okviru organizacije.

Že decembra sta se dva predstavnika udeležila seminarja o delu in problemih mladinskih aktivov v industrijskih podjetjih ljubljanskih občin.

Sledila je prva akcija, v kateri so sodelovali mladinci. To je bilo tovarniško smučarsko tekmovanje v Kranjski gori v organizaciji Smučarske sekcije planinskega društva. Mladinci so sodelovali aktivno kot tekmovalci ali pri organizaciji in izvedbi tekmovanja.

Prva javna tribuna, ki so jo pripravili člani KMP s temo Kadrovanje in mladi in na katero so bili vabljeni vsi člani kolektiva, je ob skrbni pripravi kar dobro uspela, čeprav je bila tema precej široko zastavljena. Ker je kazalo, da je taka oblika delovanja zanimiva tudi za ostale člane kolektiva, ne samo za mladince, je bilo sklenjeno, da se organizira še kakšna.

Ker je med mladinci precej smučarjev, so le-ti sodelovali na III. zimskih športnih igrah papirnicarjev Slovenije februarja na Pohorju v organizaciji Sladkorske.

Na pobudo mladincev iz Količevega, so se že februarja zbrali mladinci iz vseh slovenskih papirnic. Domenjeno je bilo, da se formira iniciativni odbor mladinskih aktivov slovenske papirne industrije.

Ustanovni sestanek so organizirali mladinci papirnice Vevče 22. III. 1973. Predstavniki mladinc-

skih aktivov iz vseh tovarn so si ogledali Papirnico Vevče in se zadržali z našimi mladinci v daljšem prijateljskem pogovoru in izmenjavi mnenj. Mladinci naj bi po svojih močeh podprli akcijo združevanja slovenske papirne industrije.

V letu 1973 in sicer v aprilu, so bile tudi volitve DS po novih volilnih enotah. V DS so mladi predlagali več svojih kandidatov in tudi dobili svojega predstavnika v tem samoupravnem organu.

Organizirana je bila druga javna tribuna s temo Analitična ocena delovnih mest. Kljub izredno zanimivi in aktualni temi se je tribune udeležilo izredno malo članov kolektiva.

Maja se je predstavnik KMP udeležil sestanka mladinskih aktivov na Sladkem vrhu, kjer je bilo govora predvsem o tem, kako prirediti tovarniško mladino v organizirano dejavnost in jo spodbuditi k delu. Sklenjeno je bilo, da bodo naslednje srečanje organizirali mladinci Tovarne papirja Radeče, vendar obljube niso izpolnili.

Številna ekipa mladincev je sodelovala 12. maja na manifestativnem pohodu po Poti prijateljstva in spominov (Ob žici okupirane Ljubljane). S predstavniki družbenopolitičnih organizacij in kadrovske službe podjetja smo se dogovorili o ureditvi klubskega prostora poleg vratarja (bivše upravno poslopje). Vendar to še danes ni urejeno. Krivda je predvsem v tovarni (mizarji, pleskarji) in premajhnem zavzemanju mladincev za čimprejšnjo ureditev kluba, kajti sejna soba ali knjižnica, v kateri so sedaj sestanki, je pogostokrat zasedena.

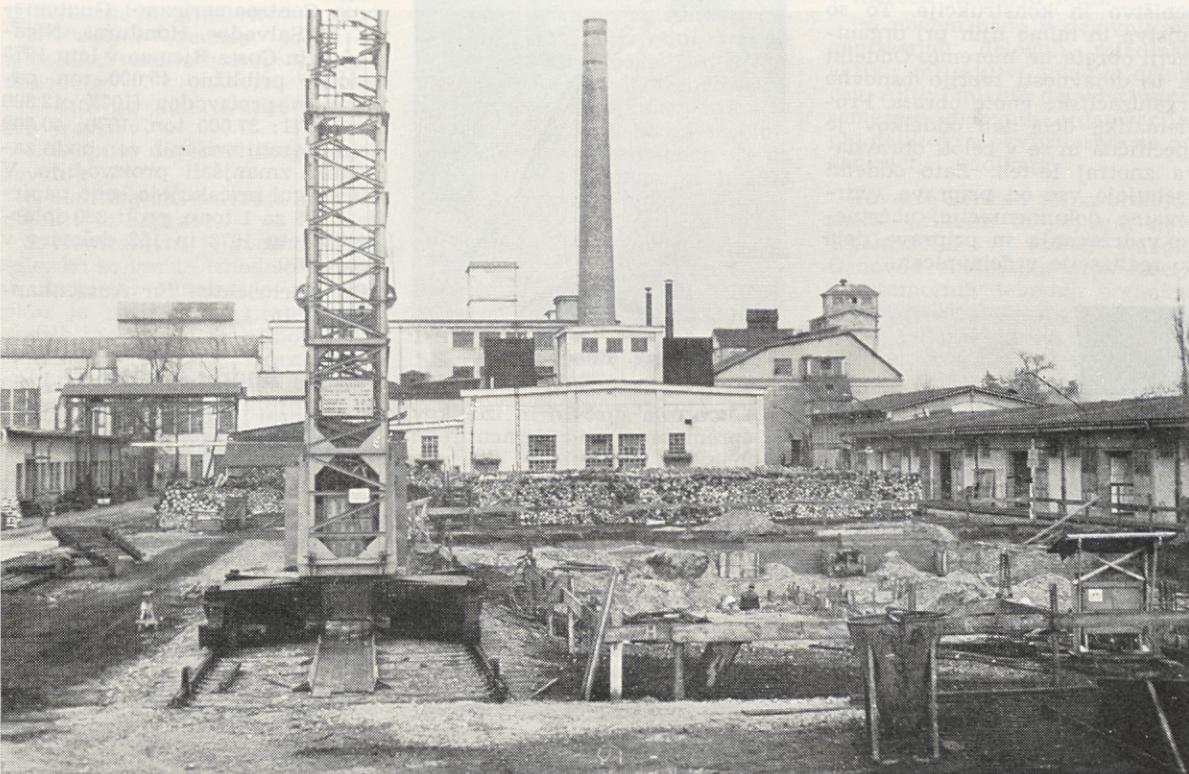
Maja se je predstavnik KMP udeležil prvega dela seminarja o družbenoekonomskih odnosih pri Mestni konferenci ZMS Ljubljana.

19. in 20. maja so mladinci sodelovali na 15. spomladanskih športnih igrah papirnicarjev Slovenije na Sladkem vrhu. Pomerili so se v streljanju, namiznem tenisu in šahu. Dosegli so solidne uvrstitve. Junija je bila še prijateljska tekma v košarki z mladinci Količevega in krajevni praznik Vevče-Zg. Kašelj. Ob krajevnem prazniku je veliko mladincev tekmovalo v raznih športnih disciplinah (tenis, rokomet, nogomet, plavanje). S tem pa je aktivnost mladine čez poletje iz objektivnih razlogov (dopusti) usahnila in jeseni že ni bilo toliko akcij.

V drugem delu letnih športnih iger Papirnicarjev SRS na Sladkem vrhu (ob stoletnici Sladkorske) je bilo med drugimi tekmovalci tudi več naših mladinc in mladincev, ki so dosegli nekaj lepih športnih uspehov, predvsem v plavanju.

Decembra sta se dva predstavnika udeležila drugega dela seminarja o družbenoekonomskih odnosih, ki ga je organizirala Mestna konferenca ZMS Ljubljana. Tu smo izmenjali izkušnje o delu in nedelu mladinskih aktivov na področju Ljubljane.

Dušan Alič

Iz temeljev se bo kmalu dvignila nova toplarna (stanje 4. II. 1974)

Trenirajmo srce! Poškodba na glavi

VEVČE, FEBRUAR — Srce je izhodišče življenja, osnova vsega. Od zdravja srca je odvisna moč in svežost organizma. Do sedaj ne more nič nadomestiti za trajno srca in njegovih nalog. Naše življenje je odvisno od neprestanega dela srca — njegove mišice, ki je povezana z ožiljem.

Srce predstavlja »črpalno postajo«, ki omogoča nenehno dostavljanje hrane in kisika po ceveh, ki jim pravimo žile utripalnice ali arterije, k vsem celicam telesa. Teh celic je približno 100 trilijonov. »Stiripredalno srce« — dva preddvora in dva prekata — lahko razdelimo še na desno in levo srce. Po desni polovici se pretaka temno modra, po levi pa svetlo rdeča — arterialna kri, ki je obogatena s kisikom. Desno srce oskrbuje »mali«, levo srce pa »veliki« krvni obtok — tj. vse telo, hraniti pa mora tudi samo srce. Preddvor loči od prekata tenka zaklopka, vsega skupaj so v srcu štiri zaklopke. Njihovo delo je monotono in strogo specifično. Pri človeku, ki dočaka npr. 80 let starosti, se vse štiri zaklopke zaprejo in odprejo približno dve milijardi in polkrat. Srčna mišica se lahko kot ostale mišice v telesu krči in razteza in prevaja živčne dražljaje.

Osnovna naloga srca je oskrba telesa s krvjo — zato srce ne more dolgo delati »na prazno«. **Količina krvi, ki jo srce izžene v ožilje, je eden najvažnejših pokazateljev** njegovega zdravja oziroma delovanja. V eni minuti pri mirovanju telesa pošlje srce 4 — 5 litrov krvi v vse telo — kar imenujemo **minutni volumen**. Srčna mišica, čeprav tehta le ca. 250—300 g, pretoči ca. 300 litrov krvi na uro. Samo srce tega ne bi zmoglo, če ne bi bilo stalno oskrbovano s kisikom in polnovredno prehrano: sladkorji, beljakovine, maščobami, vitamini in minerali npr. kalijem. Vse to pa dosepe v samo srce po ožilju, ki ga imenujemo **koronarno ožilje**. **Čim več krvi lahko prepusti srce skozi lastno ožilje — koronarke, tem močnejše je in tem bolj »delazmežno«**. Koliko pa od vsega minutnega volumna 4 — 5 litrov krvi pri mirovanju porabi srce za lastno delo in prehrano, »za sebe osebno«? »Za sebe osebno« porabi v tem primeru 200 — 250 cm³ krvi t. j. 5 — 7%.

O ogromnih rezervnih zmognostih srca govori to, da v zelo kratkem času pošlje v ožilje 10 — 15 litrov v eni minuti, pri najtežjih delovnih pogojih oz. zahtevah pa celo 25—30 litrov krvi v eni minuti. **Takih naporov pa seveda ne zmore netrenirano srce, ki ni navajeno naporov (sedeči pokli-**

ci...) in seveda bolno srce. Odkod ta prednost?

Mišica treniranega srca je sestavljena iz močnejših mišičnih vlaken, kapilare so znatno bolj razvite in razvejane. Takšno srce dela bolj ekonomično, se redkeje krči in zato srcu preostaja več časa za lastni počitek. (Srce 70-letnega človeka počiva pri lastnem delu ca. 36 let.)

Številni aparati nam danes pokažejo že najfinejše odklone in bolezenska stanja. Z zdravili reguliramo zdravje srca. Srce in koronarke zelo uspešno operiramo tudi pri nas.

V medicini dela poznamo številne teste, s katerimi ugotavljamo zmogljivost srca za razne fizične obremenitve od enostavnih do kompliciranih.

Z elektronskim mikroskopom so zadnji čas odkrili, da srčna mišična celica nima več jeder kot so to mislili prej, temveč je sestavljena le iz enojedrnih celic. Celice pa so ločene med seboj z nekakšnimi diski.

Se vedno pa se postavlja vprašanje, kakšna je odvisnost avtonomnega živčnega sistema srca od centralnega živčnega sistema, tudi kar se tiče živčne prevodnosti v samem srcu, obstajajo še nejasnosti, zakaj srce deluje tako ritmično itd.? Srce je vsekakor »težak delavec«, ki pa ne sme nikoli odreči!

Oglejmo si sedaj delovanje srca v naslednjih primerih:

1. Lahko fizično delo: npr. pešhoja, kako se odraža na srcu?

a) Število udarcev na minuto 80 — 85

b) srce pošlje v krvni obtok 7 — 8 litrov krvi na minuto

c) levo srce pošlje v ožilje srca 400 cm³ v eni minuti.

2. Vsakodnevno treniranje srca krepi srce npr.: vožnja s kolesom, razne oblike športa itd.

a) Število udarcev na minuto 80 — 90

b) srce pošlje v krvni obtok 10 — 15 litrov na minuto

c) srce pošlje v ožilje za lastno prehrano 800 cm³ krvi v eni minuti.

3. Netrenirano srce: Ne odgovarja na napore! Npr. prenašanje težjih bremen.

a) število udarcev na minuto 130 — 140 (srce prehitro bije)

b) srce pošlje v krvni obtok do 15 litrov krvi v eni minuti

c) srce pošlje v ožilje srca za lastno prehrano le 500 cm³ krvi na minuto, kar je premalo!

Zaključek: Zdrav način življenja, stalno udejstvovanje v raznih športnih panogah, pravilna telesna drža, pravilna prehrana, na svežem zraku, krepi srce. Tako srce odgovarja pravilno na vse napore.

VEVČE, FEBRUAR — Nič kaj prijetno ni, kadar si poškodujemo glavo. Običajno se ranimo in potreben je čas, da se rana zaceli. Imeli smo pač srečo, ker je bila poškodovana le koža in ni bilo kaj hujšega. V hujših primerih pa pride do poškodbe možganov. Kadar udarec ni bil premočan, se ponesrečeni ne onesvesti, sam vstane in nadaljuje pot. Včasih obstaja občutek vrtoglavice in nastopi glavobol. Ponesrečenemu se ne zdi potrebno obiskati zdravnika, vendar hude poškodbe glave in možganov lahko povzročajo različne komplikacije: dolgotrajne hude glavobole, oslabeitev razuma, spomina, dvojni vid, stalno šumenje v ušesih, včasih se pojavijo napadi božjasti. V najhujših primerih pa ohromitev itd. Zato je potrebno vsako poškodbo glave strokovno spremljati in oskrbovati.

Zaradi različnih udarcev po glavi pade ponesrečeni takoj v nezavest. Običajno leži nezavesten, bled. Nemudoma je potrebno pogledati ali še diha in ali mu še bije srce. V primeru, da ne diha, mu je potrebno takoj dati zrak po metodi umetnega dihanja: usta — usta, usta — nos ali po metodi Holger-Nielson. **Umetno dihanje dajemo torej le takrat, kadar ponesrečenec ne diha, zunanjo masažo srca pa izvajamo le takrat, kadar ponesrečencu srce ne bije.** Zunanjo masažo srca sme izvajati pri laični prvi pomoči le tisti reševalci, ki ima uspešno opravljen 80-urni tečaj prve pomoči pri Rdečem križu Slovenije. V primeru, da ponesrečenec še diha in, če mu še bije srce, kar je tudi v večini primerov takih nesreč, je potrebno paziti, da se nezavestni ne zaduši. Do zadužitve pa lahko pride zaradi naslednjih vzrokov:

1. različne snovi v ustih npr. izbruhana masa, pesek, hrana, slina itd. zamašijo dihalna pota, včasih najdemo tudi razbito zobno protezo itd.,

2. padec jezika nazaj, to zopet zamaši dihalna pota,

3. kadarkoli je glava upognjena naprej — in vrat, če ga še tišči npr. ovratnik srajce,

4. pri prelomih spodnje čeljusti pade jezik nazaj in zaduši človeka.

Zato je vedno potrebno očistiti usta s kazalcem in sredincem, okoli katerih si ovijemo čist robček ali gazo. Čistimo samo grobo, ker ne smemo izgubljati dragocenih sekund. Jezik potisnemo toliko naprej, da spodnjo čeljust pomaknemo naprej, zobje spodnje čeljusti morao biti pred zgornjimi. Važno je potem takoj glavo iztegniti v zatilju, ker le tako

ostane sapnik odprt za zrak. Najprimernejša lega nezavestnega ponesrečenca je običajno bočna lega ali stranska stabilna lega. V taki legi je potrebno prenesti oz. prepeljati ponesrečenega na nosilih do strokovne oskrbe. Ponesrečenega ne smemo zapustiti, dokler ne pride k zavesti. Predvidevati moramo, da se vrtoglavica in nezavest lahko ponovita.

Značilna za pretres možganov je nezavest, čeprav je trajala samo nekaj sekund ali minut in se potem človek zave. Ponesrečenec ne ve, kaj se je z njim zgodilo in izgubi orientacijo. Huda poškodba glave ni vedno spremljana samo s pretresom, temveč so lahko poškodovani sami možgani. V takih primerih običajno ponesrečeni

krvavi v notranjosti lobanje. Nezavest v takih primerih traja dalj časa — nekaj ur ali celo dni. Po vsakem bruhanju ne pozabimo očistiti ust.

Vsaka rana na glavi močno krvavi.

Vsako rano sterilno povijemo npr. s prvim povojem. Rane ne izpiramo. Pravilno izvedena prva pomoč in pravilen transport v bolnico reši številne ponesrečenec, čeprav so na prvi pogled brezupni primeri.

Na vseh nevarnih delovnih mestih: delo na višini ali kjer sploh obstajajo možnosti poškodbe glave npr. v rudnikih, ne moremo delati brez zaščitne čelade na glavi in brez dovoljenja zdravnika in varnostne službe.

Marija Zupančič

VEVČE, FEBRUAR — Vsakdo pričaka dan, ko gre lahko po delu na zaslužni počitek. Večina je pri tem srečna in zadovoljna, nekateri pa bi še kar delali, če bi jim okoliščine dopuščale. Pri Mariji Zupančič so čustva obojna. Rada

gre in rada bi še ostala. Tako je povedala.

Od leta 1947 naprej je skoraj tri leta delala v Saturnusu. Kot mati treh sinov je morala do leta 1960 delo prekiniti. Takrat varstvo ni bilo tako urejeno kot sedaj. Od leta 1960 pa je vseskozi delala na Vevčah kot prebiralka in števka papirja.

Svojo mladost je preživljala v težkih pogojih. V njenih najlepših dekliških letih je divjala vojna. Tudi njeni rodni vasi — Prežganju — okupator ni prizanesel, ni pa tudi zmedel njenih naprednih idej. Kot aktivistka je sodelovala v NOB. V zahvalo ji gredo sedaj 4 leta priznane posebne pokojninske dobe.

Pravi, da bo imela še vedno dovolj dela. Doma sicer. Največje veselje, da bo imela z vnučkom, ki ga njen drugi sin že prinaša na obisk. Pri vsem tem želimo Mariji Zupančičevi, dobri delavki in dobri tovarišici, tudi s tega mesta veliko razvedrila. Za njeno delo in njen prispevek v kolektivu pa lepa hvala in srečno v bodočnosti. S. R.

Marija Zupančič

Obvestilo s področja organizacije

VEVČE, FEBRUAR — Zaradi točnejše evidence staleža v ambulantni, je bilo potrebno uvesti naslednji način poslovanja:

INTERNO ZDRAVLJENJE

Zdravljenje v naši ambulanti

Če delavec želi v stalež, se mora najprej javiti pri odgovornem vodji, ki ga razporeja na delo, oziroma, ki je odgovoren za njegovo prisotnost na delu. Ta mu izstavi dokument (izpisan v dvojniki) »odločba o staležu«. En izvod odločbe prinese delavec v ambulanto.

Ko je delavec zdravniško pregledan, se pojavita dve možnosti:

- a) zdravnik delavcu ne odredi staleža
- b) zdravnik delavcu odredi stalež.

V primeru a), ko zdravnik ne odredi delavcu staleža, to tudi vpiše v dokument »odločba o staležu«. Delavec je dolžan omenjeno odločbo takoj prinesiti delavcu, ki mu jo je izstavil, sicer ne more pričeti z delom.

V primeru b), ko zdravnik delavcu odredi stalež, dokument »odločba o staležu« ostane toliko časa v ambulanti, dokler traja rok staleža. Ko zdravnik odredi, da je delavec sposoben za delo, vpiše v dokument »odločba o staležu« rok trajanja staleža. Omenjeni dokument mora delavec prav tako takoj prinesiti delavcu, ki mu je odločbo izstavil, sicer ne more pričeti z delom, oziroma ga odgovorni ne more razporediti na delo,

Eksterno zdravljenje

Zdravljenje v zunanji ambulanti

Tudi v takih primerih velja, da se mora delavec, ki želi v stalež, najprej javiti pri odgovornem, ki ga razporeja na delo, oziroma, ki je odgovoren za njegovo prisotnost na delu, da mu izstavi dokument »odločba o staležu«. To odločbo prav tako prinese v našo ambulanto.

Delavec mora po končanem zdravljenju pri zunanjem zdravniku dostaviti naši ambulanti zdravniško dokumentacijo (tj. bolniški list v kopiji, ki mora vsebovati diagnozo in rok staleža). Da je potekalo zdravljenje v redu, morajo v naši ambulanti omenjeno dokumentacijo potrditi. Na podlagi potrjene zdravniške dokumentacije v naši ambulanti izpišejo dokument »odločba o staležu«, katero mora delavec takoj prinesiti delavcu, ki mu jo je izstavil.

Novi način poslovanja prične veljati s 1. III. 1974.

Dimitrij Majcen

Ob otvoritvi prenovljene ambulante v tovarni na Vevčah, so si zdravstveni delavci — gostje ogledali tudi proizvodnjo tapet in urejenost prostorov

Organizacija obratov in služb

VEVČE, FEBRUAR — Nova organizacija podjetja zahteva določene spremembe v obratih in službah. Spremenili so se posamezni nivoji odločanja in tudi položaj nekaterih oddelkov v okviru obratov.

Osnovna organizacijska shema je bila že sprejeta na zborih delavcev. Sledil je pristop k organizacijskim shemam obratov in služb. V nadaljnjem izvajanju so obravnavane organizacije obratov osnovna proizvodnja, premazani papirji, vzdrževanje, energetika ter investicijsko-razvojna in komercialne službe.

Na podlagi odločitev organov samoupravljanja o pravilnosti predloženih shem in osnovne organizacijske zamisli posameznih obratov in služb se bo pristopilo k nadaljni organizaciji.

Do naslednje seje delavskega sveta bodo predložene še organizacije kadrovske in finančne službe ter obrata družbeni standard.

Shema 1.

Organizacija obrata osnovna proizvodnja

Predlaganih je nekaj sprememb od katerih so nekatere bistvene. Obrat osnovna proizvodnja po-

Shema 1

stane z ukinitvijo tehničnega sektorja samostojna enota. Sestoji se iz proizvodnih enot in laboratorija.

V obratu so tri proizvodne enote:

1. Brusilnica lesa, ki vključuje tudi čistilnica lesa,
2. Papirni stroji vključno s pripravo polnil in lepil,
3. Dodelava papirjev, ki vsebuje strojno in ročno dodelavo.

Sestavni del te enote je še priprava embalaže in pakiranje. Laboratorij deluje po potrebah proizvodnje, za ostale oddelke pa vrši servisno službo.

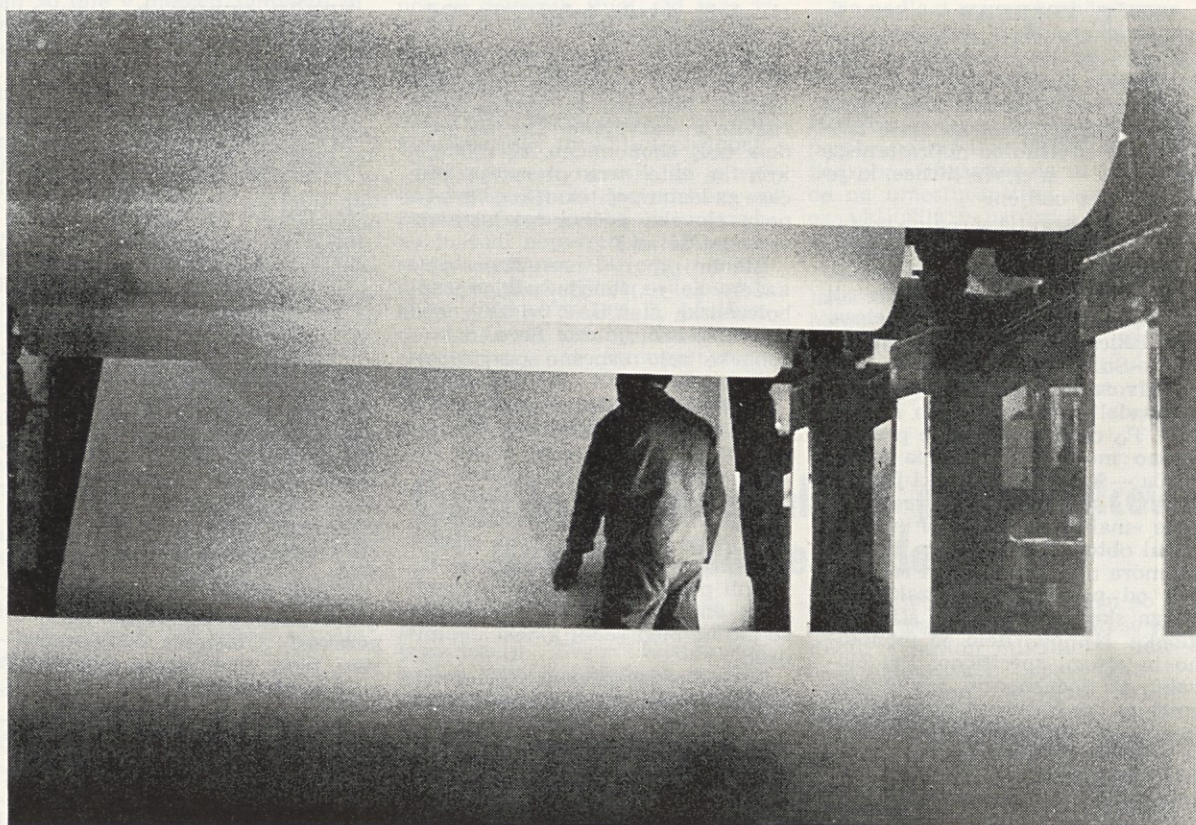
Enote, ki sestavljajo laboratorij so:

1. Vhodna kontrola, ki vsebuje analitski laboratorij,
2. Razvoj izdelkov in tehnologije z tehnološkim in razvojnim laboratorijem,
3. Obratni laboratorij in obratna kontrola.

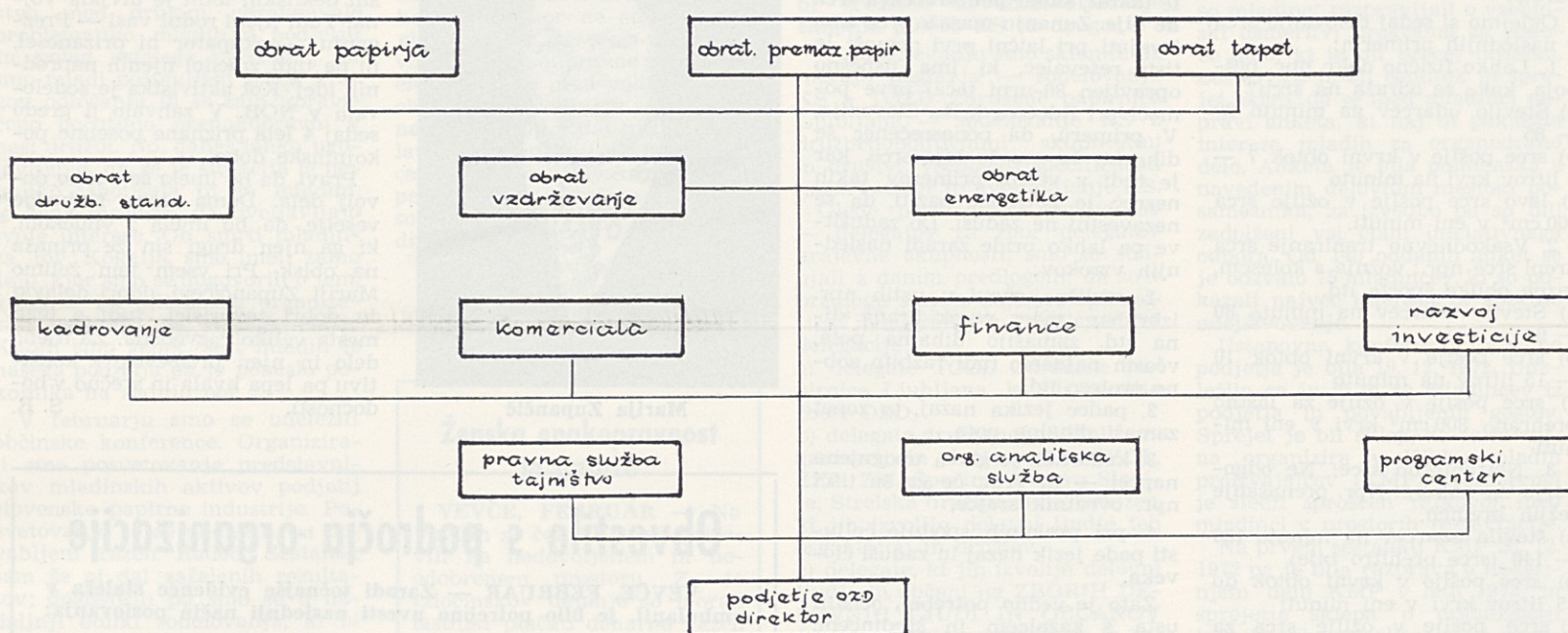
Obratni laboratorij tehnološko nadzira in vodi pripravo surovin, pripravo lepil, polnil in pomožnih sredstev, pripravo kalcijevega karbonata in pripravo CMC.

Vodja laboratorija vrši tehnološki nadzor in tehnološko vodstvo enote brusilnice.

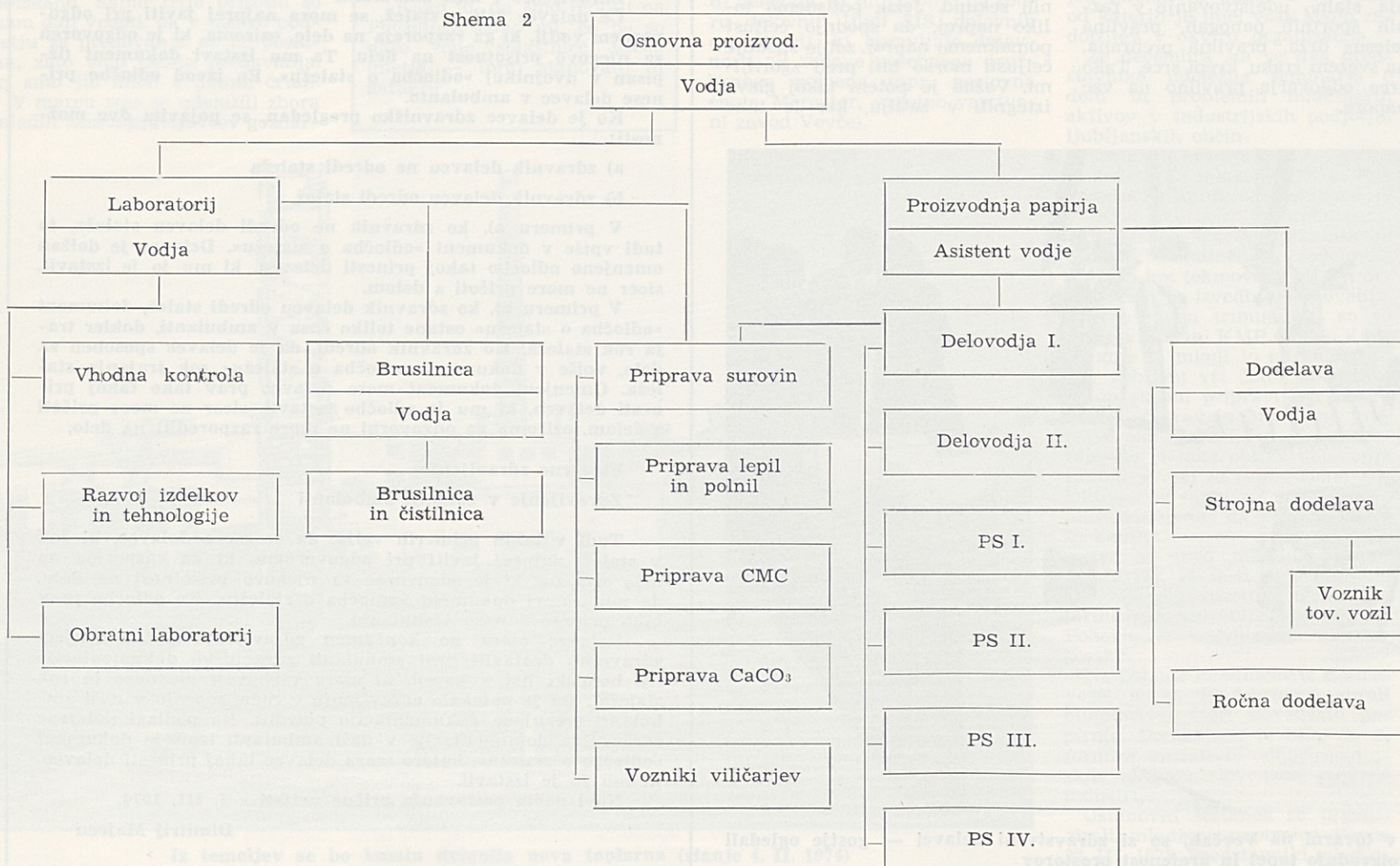
Poleg opisanih enot obstoja v obratu še vezan transport, razde-

Med zvitki na rezalnem stroju

Shema 2

Shema 2

ljen med dve enoti — vozniki transportnih vozil v strojni dodelavi papirja, vozniki viličarjev pa v pripravi surovin.

Organizacija premaznega oddelka

Sprememba v organizaciji podjetja, ukinitvev tehničnega sektorja in predlog novega statuta so povzročile spremembe tudi v organizaciji posameznega oddelka. Po predloženi shemi bi imel obrat dva oddelka:

1. Razvojni oddelak premaznih papirjev, ki je bil doslej v okviru tehničnega sektorja.

2. Proizvodni oddelak.

Razvojni oddelak ima isto notranjo organizacijo kot doslej, organizacijsko pa spada odslej k obratu »Proizvodnja premaznih papirjev«.

Notranja organizacija proizvodnega oddelka je po predloženi shemi (glede na dosedanjo organizacijo) delno spremenjena:

a) obratni laboranti, zaposleni na premaznem oddelku, ki spadajo do sedaj v sklop OTK, so odslej direktno podrejeni izmenskemu vodji na premazu,

b) zavijalke, prebiralke, zavijači so odslej direktno podrejeni tehtarici.

Shema 3

Organizacija obrata vzdrževanje

Predlog za organizacijo obrata je naslednji: Obrat je sestavljen iz štirih oddelkov in administracije.

1. Oddelek za strojništvo,
2. Oddelek za elektrotehniko,
3. Oddelek za gradbeništvo in lesarstvo,
4. Oddelek konstrukcija,
5. Administracija.

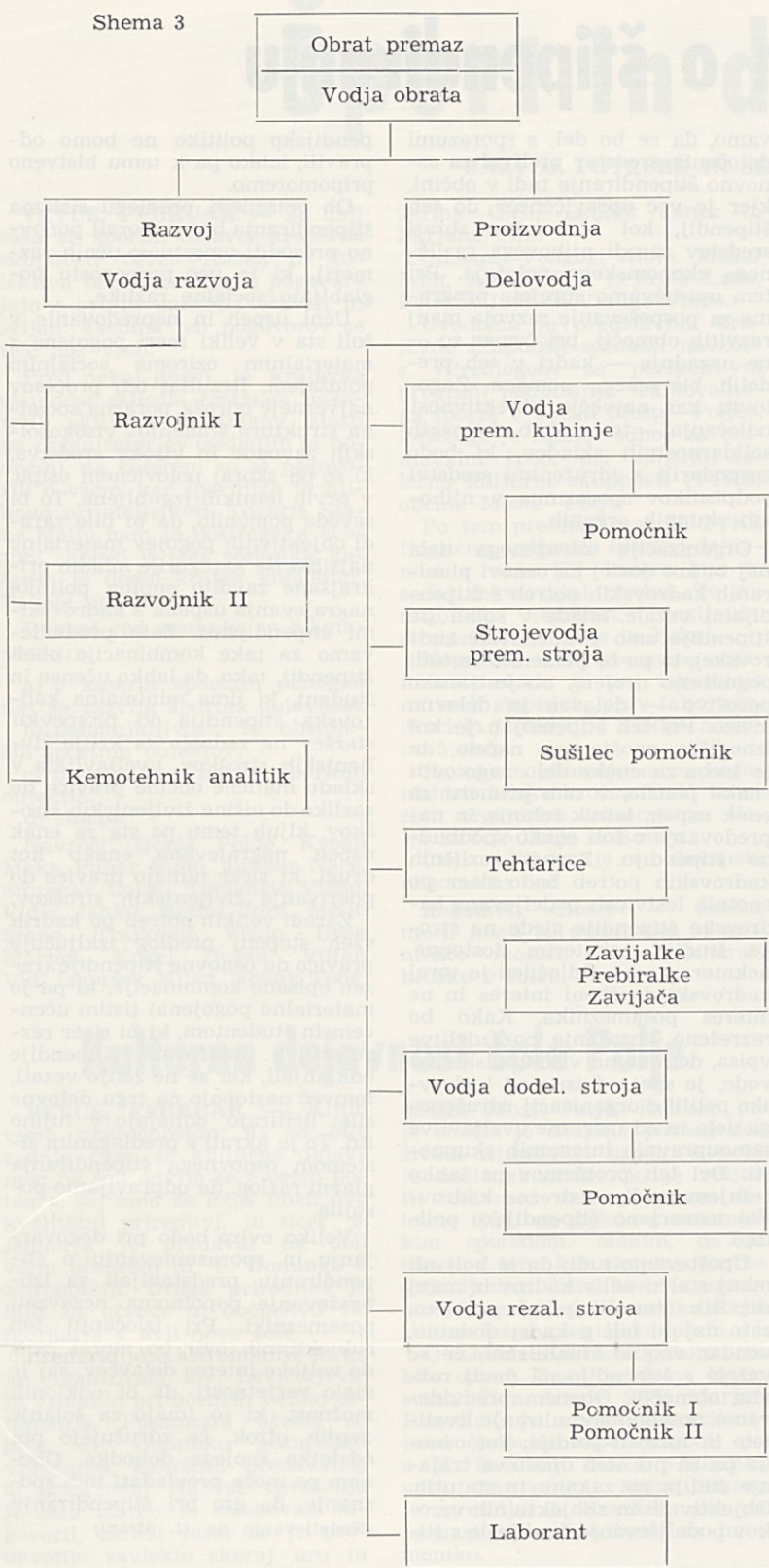
1. Oddelek za strojništvo obsega vse dejavnike, ki se v podjetju ukvarjajo s strojno-tehničnimi deli. V njem se združujejo aktivnosti prejšnje priprave dela in oddelka PPO za vzdrževanje elektro-naprav, instrumentarske delavnice in elektrotehnična delavnica.

2. Oddelek za elektrotehniko obsega področje vzdrževanja in sprememb nizkonapetostnih naprav in instalacij ter celotno področje šibkega toka. V njem so združene aktivnosti iz referata v oddelku PPO za vzdrževanje elektro-naprav, instrumentarske delavnice in elektrotehnična delavnica.

3. Oddelek za gradbeništvo obsega področje gradbeniške dejavnosti podjetja in celotno predelavo lesa.

4. Oddelek konstrukcija izdeluje projekte in načrte v okviru malih investicij in investicijskega vzdrževanja in pripravi tehnične dokumentacije.

Schema 3

5. Administracija opravlja stalne in občasne administrativne posle.

Schema 4

Organizacija obrata energetika
Obrat se organizira v treh ločenih področjih:

1. Proizvodnja električne energije v hidrocentrali in prenos električne energije.
2. Črpanje in prenos tehnološke in pitne vode.
3. Proizvodnja pare in električne energije na parni turbini.

1. Cilji enote so: ekonomična in proizvodnja električne energije, ekonomičen prenos in poraba električne energije, nadzor nad posluževanjem in vzdrževanjem električnih naprav in agregatov na proizvodnji električne energije in nizkonapetostnih naprav do stikala.

2. Črpanje tehnološke vode v lastnih vodnjakih ter prenos te do porabnikov, kot tudi prenos pitne vode upravlja referent za toplotne naprave II.

3. Cilji enote so ekonomično proizvodnja pare in električne energije na parni turbini.

V referatu za toplotne naprave imata referenta naslednji cilj:

- a) ekonomični razvod in poraba pare,
- b) razvoj energetskih naprav in izboljšava obstoječih,
- c) pregled nad obratovanjem obstoječih naprav.

Evidentičar pa evidentira proizvodnjo in vrši administrativne posle obrata.

Schema 5

Organizacija investicijsko-razvojnne službe

1. Razvoj

Za vprašanje razvoja v organizaciji je potrebno formirati team v sestavi:

- vodjo obratov
- vodjo razvoja
- investicijska služba.

Sestava teama ni stalna ampak se menja odvisno od področja, ki ga obdeluje.

a) Po formiranju obdeluje team investicijo kot idejni projekt z vso vsebino: tehnološka obdelava, tehnična obdelava z izračuni, specifikacijami potroškov materiala ter predračunom.

b) Dani program obdeluje investicijska služba v sodelovanju s teamom. Investicijska služba lahko angažira zunanje pooblaščen projektante, če program presega njene zmožnosti.

2. Investicijska služba — deluje za potrebe obratov po konkretnih predlogih. Sredstva prekrbijo obrati oz. celotna organizacija združenega dela, če gre za večji projekt. Investicijska služba izdelava glavni projekt, sklepe pogodbo z dobavitelji, izvajalci montaže, izvrši zagon. S prodajo objekta naročniku se delo na investiciji zaključi.

3. Shema investicijske službe je naslednja:

Schema 6

Organizacija komercialne službe
Po predlogu komercialne službe je podana nova shema službe.

Obsega naslednje oddelke:

1. Transport
2. Nabava
3. Uvoz
4. Prodaja papirja
5. Prodaja tapet
6. Izvoz
7. Marketing
8. Kontrola izdelkov

1. Transport obsega: razkladalce, avtopark in skupino za vzdrževanje transportnih poti. Nakladalci pa se postavijo v okvir oddelka za prodajo papirja v skladišče gotovih izdelkov.

2. Nabava na domačem trgu obsega: nabavni oddelek in skladišče surovin ter materiala. Vrš nabavo surovin, kemikalij, rezervnih delov in opreme ter embalažnega lesa.

3. Uvozni oddelek uvažava reprodromaterial, osnovne surovine, kemikalije, rezervne dele, surovine za tapete in investicijsko opremo.

4. Prodaja papirja obsega prodajo klasičnega papirja in premazanega papirja. V prodajnem oddelku se nahaja skladišče gotovih izdelkov — papirja. Po danem predlogu delujejo v okviru skladišča tudi nakladalci.

5. Prodaja tapet vrši prodajo tapet na domačem trgu. Obsega tudi skladišče gotovih izdelkov — tapet.

6. Izvoz prodaja izdelke podjetja na inozemskih tržiščih. Organizacija deluje deloma regionalno. Vsak referent ima določeno geografsko področje, katerega obdeluje.

7. Marketing se na novo uvaja v našo organizacijo. Z leti se je pokazala potreba po raziskavi tržišča, zlasti z uvajanjem nove proizvodnje tapet.

8. Kontrola izdelkov kontrolira kvaliteto gotovih izdelkov in rešuje reklamacije, ki se pojavljajo pri novih kupcih.

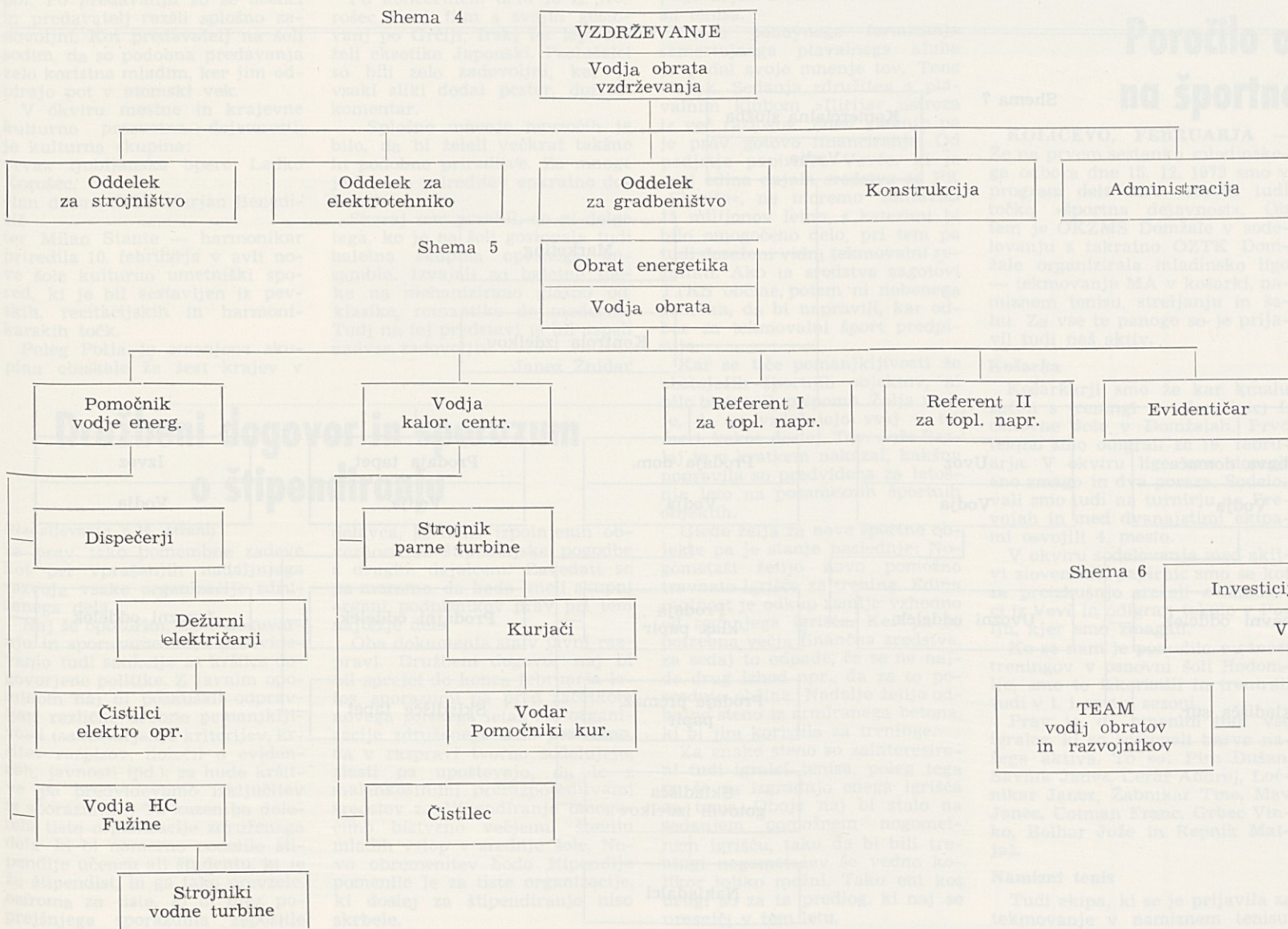
Schema 7

(Nadaljevanje na 10. strani)

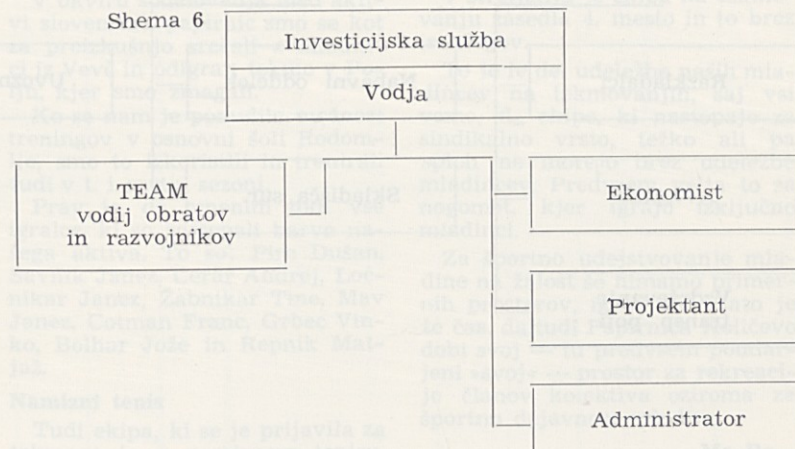

Popravilo lesenih zob pri turbini na Fužinah — Prava redkost, pa ne popravi, leseni zobje

Schema 4

Schema 6

Največji papirni koncern ZRN v letu 1974

Koncern Papierwerke Waldhof-Aschaffenburg AG je v letu 1973 povečal promet za približno 10% na 1,3 (1972: 1,14) mlrd. DM. Medtem ko je bila v prvih 9 mesecih zabeležena še izguba, je bil v zadnjem kvartalu prvič po več letih dosežen pozitiven rezultat. Na ta razvoj je predvsem vplival veliki »boom« pri rotopapirju, medtem ko so pri higienskem papirju obveljale prej ko slej prevelika kapaciteta, trda konkurenca in slabe cene. Od leta 1970 je koncern zmanjšal število zaposlenih od 15.000 na 11.000 oseb.

Vir: Handelsblatt 7, 10. 1. 1974.

Družbeni dogovor in sporazum o štipendiranju

VEVČE, FEBRUAR — Štipendije in štipendiranje so pomembna oblika uresničevanja kadrovske politike. Omogočale naj bi posameznikom iz vrst mladine tj. bodočim strokovnim kadrom dostojen študij na vseh stopnjah šolanja glede na kadrovske potrebe organizacij združenega dela iz vseh področij.

Doslej so to urejale delovne organizacije same po lastnih potrebah in zmožnostih in pa nekatere izobraževalne skupnosti. Da pa bi v dosežanih razmerah zagotovili štipendije vsem učencem in študentom, ki jim slabše, včasih tudi nevzdržne materialne razmere, preprečujejo nadaljnje šolanje, je treba določiti enotne kriterije za podeljevanje štipendij vsem daljšim študentom v SR Sloveniji. Prav tako je tu važno solidarno združevanje sredstev, da bi od tu pospeševali in spodbujali štipendiste k boljšim rezultatom in pravočasnemu končanju študija. Mladi ljudje naj bi se skladno z družbenimi potrebami odločali za pripravo v posameznih strokah.

V ta namen so samoupravne skupnosti SR Slovenije, občinske skupščine, SZDL, sindikati ZMS, Gospodarska zbornica in drugi republiški organi izdelali predlog Družbenega dogovora o nalogah pri oblikovanju in izvajanju štipendijske politike v SR Sloveniji. Enako je organizacijam združenega dela v posameznih občinah dan v razpravo osnutek samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev in študentov.

Z upoštevanjem nove ustave in zakona v družbenem dogovarjanju in samoupravnem sporazumevanju je torej pripravljen predlog novega družbenega dogovora, ki opredeljuje naloge pri oblikovanju in izvajanju štipendijske politike, osnutek samoupravnega sporazuma pa v podrobnostih obravnava enotna merila in pogoje za podeljevanje štipendij.

Kaj pravijo o tem sindikati in druge organizacije? Kakšne so bistvene novosti dogovarjanja o štipendiranju?

Upošteva se že dogovorjene osnove želimo z enotnim štipendiranjem sporazumno omogočiti izvajanje kadrovske politike organizacij združenega dela z vseh po-

dročij. Pri tem upoštevamo že uveljavljeno vsebino štipendiranja, kot je opredeljena v sklopu nalog na področju kadrovske politike, saj je praksa v organizacijah združenega dela pripeljala do spoznanja, da so lahko štipendije pomemben in učinkovit instrument kadrovske politike in nujen sestavni del investicij v razširjeno reprodukcijo. Štipendiranje s prevladujočo »socialno« želo dolgo ne poznamo več, temveč uveljavljamo štipendije kot določeno ekonomsko kategorijo. To pa seveda nalaga organizacijam združenega dela prav na področju kadrovske politike znatno zahtevnejše naloge kot doslej. Zavedati se namreč moramo, da je nadaljnji razvoj v prvi vrsti odvisen od kadrov in njihovega znanja in da je zavoljo tega vsak mlad človek — bodoči delavec — izredno dragocen. To tudi pomeni, da ob splošnem pomanjkanju kadrov na vseh ravneh postaja poklicno usmerjanje področje, ki bo terjalo veliko več naporov. Še težje naloge nas čakajo pri izenačevanju startnih osnov tako v znanju kot v materialnem oziroma socialnem pogledu.

Poudarjamo pa, da lahko s predlagano štipendijsko politiko rešujemo le majhen del vseh teh širših družbenih problemov, saj uresničujemo le dogovorjeno kadrovsko politiko organizacij združenega dela. Zato se tudi pri štipendiranju zavzemamo za enotne kriterije za podeljevanje štipendij in upoštevamo dve različni ravni kadrovske politike: kratkoročno, ki jo je možno uresničevati s konkretnimi štipendijskimi razmerji (torej neposredno) in dolgoročno (posredno), ki je usmerjena zlasti v preprečevanje materialnih (socialnih) selektivnih dejavnikov predvsem ob prehodu iz osnovne v srednjo šolo. Menim, da lahko predlagano štipendijsko politiko ustrezno uveljavimo, saj jo v podobni obliki že izvajajo nekateri naši največji dajalci štipendij.

Neizprosno je dejstvo, da kadrov različnih strok manjka na vseh področjih združenega dela. Zato želimo, da bi se organizacije združenega dela sporazumele, katera od njih bodo imele pri ka-

drovanju prednost in obenem, da druga drugi štipendistov — razen sporazumno — ne bodo prevzemale. Predvidevamo tudi dosledno uveljavitev prednosti pri podeljevanju štipendij učencem in študentom, ki dosegajo boljši učni uspeh, so pa v slabem materialnem položaju, iz delavskih in kmečkih družin in iz manj razvitih in obrobni predelov naše republike. Ti splošni prednostni kriteriji so osnova celotnemu dogovarjanju in sporazumevanju. Vlaganje v štipendiranje je po sporazumih v celoti prepuščeno organizacijam združenega dela, čeprav brez potrebne solidarnosti in intervencije (zlasti ob prehodu iz osnovne v srednjo šolo) vseh nalog ne bo možno urediti. V dogovoru opredeljujemo tudi naloge dosedanjih namenskih skladov, posebej pa je poudarjeno vprašanje javnosti, evidenc in vloge delavskega nadzora. Uvedene so — kot bistvena novost — sankcije za kršilce dogovorov in sporazumov.

Največ problemov je doslej povzročala dvojnost v sami naravi štipendij. Ko smo želeli uveljaviti bolj »socialne« kriterije, so prevladale kadrovske potrebe, število štipendij — kar je slišati tuje — pa se je celo zmanjšalo. Ob prevladujočem kadrovskem interesu smo ugotavljali pomanjkljivosti in napake, o čemer je bilo govora še na začetku. S predlagano dvojno obliko štipendij želimo bistveno povečati število štipendij — intervencijskih, osnovnih — ki naj pripomorejo, da bi o vključitvi v nadaljnje šolanje po končani osnovni šoli odločale sposobnosti in nagnjenja mladih, čimbolj seveda usklajena z družbenimi, kadrovskimi potrebami. Po enotnih cenah bi bile te štipendije dostopne vsem, ki bi jim starši ne mogli kriti stroškov v času šolanja in bi torej tako v največji možni meri izenačevali materialne možnosti posameznika za izobraževanje. Po drugi poti, ki je znatno zahtevnejša, pa že rešujemo objektivno pogojeno nižjo raven znanja. V tem gre torej za solidarnostno opredeljena prizadevanja za izločanje negativnih vplivov neupravičenih socialnih razlik pri nas. Zato predvide-

vamo, da se bo del, s sporazumi določenih sredstev prelival za osnovno štipendiranje tudi v občini, kjer je več upravičencev do teh štipendij, kot bo možno zbrati sredstev zaradi njihovega različnega ekonomskega položaja. Pri tem upoštevamo sprejete programe za pospeševanje razvoja manj razvitih območij, pri čemer so — ne nazadnje — kadri v teh predelih bistvenega pomena. Zagotoviti kar največjo objektivnost odločanja — to bo skrb občinskih solidarnostnih skladov, ki bodo gospodarili z združenimi sredstvi podpisnikov sporazuma v njihovih skupnih organih.

Organizacije združenega dela naj bi kot doslej na osnovi planiranih kadrovskih potreb s štipendijami vezale mlade v šolah (te štipendije smo poimenovali kadrovske), to pa bi pomenilo že tudi pogodbeno urejeno obojestransko poročstvo — delavca in delovno mesto. Pri teh štipendijah je kot izhodišče upoštevano načelo, da je treba za enako delo zagotoviti enako plačilo, v tem primeru za enak uspeh, letnik šolanja in napredovanje v šoli enako spodbudno štipendijo. Zaradi različnih kadrovskih potreb bodo sicer po enotnih lestvicah podeljevane kadrovske štipendije glede na stroko študija nekaterim dostopne, nekatere pa ne. Odločilen je torej kadrovski družbeni interes in ne interes posameznika. Kako bo razrešeno vprašanje porazdelitve vpisa, denimo na visokošolske zavode, je spet odvisno od kadrovske politike organizacij združenega dela in od ustrezne uveljavitve samoupravnih interesnih skupnosti. Del teh problemov pa lahko rešujemo tudi z ustreznimi kadrovskimi usmerjenimi štipendijsko politiko.

Upošteva se tudi, da je bolj ali manj stalen odliv kadrov iz manj razvitih območij pereč problem, zato naj bi bili ti kadri dodatno, vendar enotno stimulirani, če se vežejo s štipendijo na manj razvita območja. Obenem predvidevamo posebno stimuliranje kvalitete in hitrosti študija, kot osnova pa se pri tem upošteva trajanje študija po zakonu in statutih. Objektivnih in subjektivnih vzrokov podaljševanja študija le s šti-

pendijsko politiko ne bomo odpravili, lahko pa k temu bistveno pripomoremo.

Ob opisanem predlogu sistema štipendiranja bomo morali ponovno presoditi umestnost učnih razmerij, ki jo vse prepogosto poglabljajo socialne razlike.

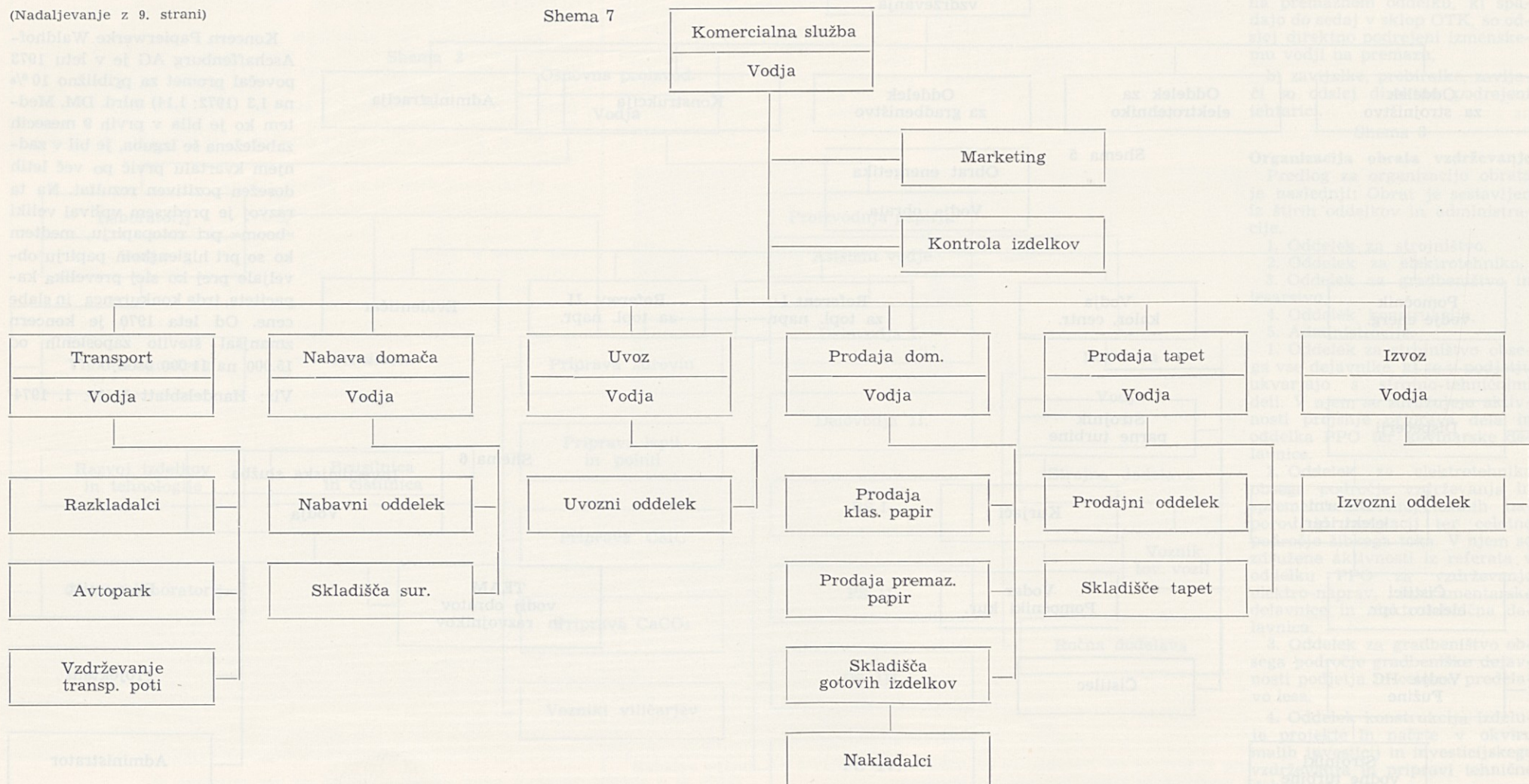
Učni uspeh in napredovanje v šoli sta v veliki meri pogojena z materialnim oziroma socialnim položajem. Rezultat teh procesov najverneje odraža porazna socialna struktura študentov visokošolskih zavodov in visoka sredstva, ki so ob skoraj polovičnem osipu, v prvih letnikih izgubljena. To bi seveda pomenilo, da bi bile zaradi objektivnih pogojev materialno najšibkejša kategorije mladih prikrašane zavoljo enotne politike nagrajevanja uspeha s kadrovskimi štipendijami. Zato predvidevamo za take kombinacije obeh štipendij, tako, da lahko učenec in študent, ki jima minimalna kadrovska štipendija ob prispevku staršev ne zadošča za kritje življenjskih stroškov, uveljavljata v skladu matične občine pravico do razlike do višine življenjskih stroškov, kljub temu pa sta za enak uspeh nagrajevana enako kot drugi, ki sicer nimajo pravice do pokrivanja življenjskih stroškov.

Zaradi velikih potreb po kadrih vseh stopenj predlog izključuje pravico do osnovne štipendije (razen opisane kombinacije, ki pa je materialno pogojena) tistim učencem in študentom, ki bi sicer razpoložljive kadrovske štipendije odklanjali, ker se ne želijo vezati, temveč nastopajo na trgu delovne sile, licitirajo, odhajajo v tujino itd. To je hkrati s predlaganim sistemom osnovnega štipendiranja glavni razlog, da odpravljamo posojila.

Veliko oviro bodo pri dogovarjanju in sporazumevanju o štipendiranju predstavljali za izobraževanje popolnoma nezavzeti posamezniki. Pri izločanju teh subjektivnih ovir bo moral priti do veljave interes delavcev, saj je malo verjetnosti, da bi odklonili možnost, ki jo imajo za šolanje svojih otrok, če združujejo pol odstotka svojega dohodka. Obenem pa mora prevladati tudi spoznanje, da gre pri štipendiranju (Nadaljevanje na 11. strani)

(Nadaljevanje z 9. strani)

Schema 7

Šport in delo, želje in šport

RAZVOJ, POTREBE IN SREDSTVA V KRAJEVNI SKUPNOSTI IN MED KOLEKTIVOM

VEVČE, FEBRUAR — Že dalj časa se športni delavci krajevne skupnosti Vevče—Kašelj in kolektiva papirnice Vevče pogovarjajo o svojih načrtih, težavah in željah. Vsebinska teh pogovorov se tiče nas vseh.

Pred nekaj dnevi je krajevna skupnost sklicala sestanek nekaterih aktivnih športnikov, zlasti pa organizatorjev (sedanjih in bodočih), na katerem so se pogovorili o vsem, kar športnike in njihove prijatelje teži. Tovariš Stane Meljo nam je postregel s svojim zapisom iz tega sestanka, katerim je dodal kratek komentar. Takole pravi:

Dnevni red sestanka je bil naslednji:

- v katerih športnih panogah naj se razvija športna dejavnost,
- pomanjkljivosti že obstoječih športnih objektov,
- potrebe po novih športnih objektih,
- sklepi.

Navzoči: Gorše Polde, Krpan Maks, Puhar Rudo, Junkar Nace, Smrekar Lojze, Kocjančič Vlado, Vidic Janko, Bezljaj Jože, Meljo Stane, Trajkovič Vlado, Urek Marjan, Kogej Dušan, Vilfan Vid, Izgoršek Milan, Novak Tone,

Jeriha Ciril, Lednik Janez in Skrjanc Viki.

Odsotni: Vengust Albin, Mrhar Ivan, Avbelj Ivo, Lešnjak Lado, Peterca Ivan in Vračko Vlado.

Uvodoma je predstavnik krajevne skupnosti seznanil navzoče s »Predlogom za perspektivni program podpiranja tekmovalnega športa v občini Moste—Polje«, katerega je izdelal odbor za tekmovalni šport pri temeljni telesno kulturni skupnosti (TTKS) občine Moste—Polje.

Po tem predlogu naj bi TTKS finančno podpirala športno dejavnost v naši KS, katera ima že sedaj tekmovalni značaj. Te so: nogomet, rokomet, kegljanje, streljanje, plavanje in hokej.

Nogomet: »Slavija« mora organizirati ekipe, ki naj tekmujejo na vseh stopnjah, prav tako mladinci in pionirji po 2 ekipi. Skupno 5 ekip.

Na ožjem območju mora organizirati šolske krožke, med katerimi organizira tekmovalne. Velja za šolo Polje in Sostro.

Cilj: tekmovalje v slovenski nogometni ligi.

Rokomet: »Borec« — moški, mora imeti še mladinsko in pionirsko moštvo in organizirati krožke v šolah.

Cilj: slovenska rokometna liga. »Borec« — ženske, mora imeti mladinsko in pionirsko ekipo in organizirati krožke v šolah.

Cilj: tekmovalje v slovenski rokometni ligi.

Kegljanje: Zaradi načina tekmovalnosti ni mogoče določiti domača za to športno vrsto. Zaradi rekreativnega pomena pa se kegljanje podpira kot tekmovalni šport. Kegljači morajo imeti še mladinsko ekipo.

Streljanje: Strelska družina »Bine Grajzer« se podpira do te mere, da lahko tekmuje v republiškem rangju. Če pa doseže nadpovprečne rezultate, pa bo potreben razgovor z Olimpijo.

Plavanje: Postavlja se pogoj, da se klub osamosvoji kot »Slavija«, ki bi moral na nove pogoje v Kodeljevem parku organizirati podružnico. Klub naj izdela celotni program razvoja plavanja v občini. V svoj perspektivni program mora zajeti vsa šolska športna društva, ki si morajo s pomočjo kluba zadati cilj, da se vsi otroci do 8. razreda naučijo plavanja.

Hokej: »Slavija« mora imeti še dve mladinski in pionirski ekipi. Cilj: tekmovalje v 1. hokejski ligi.

Za vsako od navedenih športnih dejavnosti so navedena tudi zvanja profesionalnih trenerjev, kakor tudi honorarnih.

Pri IO TTKS Moste—Polje je med ostalimi formirana tudi komisija za gradnjo športnih objektov, katere predsednik je tov. Vengust, član pa Jože Bezljaj. Tej komisiji priporoča odbor za tekmovalni šport, da po dokončanju športne hale na Kodeljevem in drsališča v Zalogu kot prioriteto gradnjo planira pokrite bazena na kopalnišču Vevče.

Navzoči so se glede finančnega podpiranja za navedene športne panoge od strani TTKS Moste—Polje strinjali.

Tov. Dušan Kogej je predlagal, da bi tudi tenis imel isti status, kot že navedenih 6 športnih panog. Mnenje večine pa je bilo, da v tem letu to ni izvedljivo. Tenis klub naj najprej pokaže uspehe, na podlagi teh pa bi se v bodoče pogovarjali o tekmovalnem statusu tenisa.

Glede ponovnega formiranja samostojnega plavalnega kluba je podal svoje mnenje tov. Tone Novak. Sedanja združitev s plavalnim klubom »Ilirija« ustreza iz več razlogov. Eden glavnih pa je prav gotovo financiranje. Od podjetja papirnice Vevče, ki je prej edina dajala sredstva za PK »Slavija«, ne moremo zahtevati 15 milijonov letno, s katerimi bi bilo omogočeno delo, pri tem pa tudi doseženi vidni tekmovalni rezultati. Ako ta sredstva zagotovi TTKS občine, potem ni nobenega zadržka, da bi napravili, kar odbor za tekmovalni šport predpisuje.

Kar se tiče pomanjkljivosti že obstoječih športnih objektov, ni bilo bistvenih pripomb. Želja vseh je, da se vzdržujejo vsaj v tej meri, kakor doslej. Tov. Jože Bezljaj je v kratkem nakazal, kakšna popravila so predvidena za letošnje leto na posameznih športnih objektih.

Glede želja za nove športne objekte pa je stanje naslednje: Nogometiški želijo novo pomožno travnato igrišče za trening. Edina možnost je odkup zemlje vzdolžno od sedanjega igrišča. Ker pa so potrebna večja finančna sredstva, za sedaj to odpade, če se ne najde drug izhod npr., da za to posreduje občina. Nadalje želijo odbojno steno iz armiranega betona, ki bi jim koristila za treninge.

Za enako steno so zainteresirani tudi igralci tenisa, poleg tega pa še za izgradnjo enega igrišča za tenis. Oboje naj bi stalo na sedanjem pomožnem nogometnem igrišču, tako da bi bili treningi nogometašev še vedno kolikor toliko možni. Tako eni kot drugi so za ta predlog, ki naj se uresniči v tem letu.

Zaradi dolgoletne tradicije in v bližnji preteklosti doseženih vidnih uspehov kegljačev, saj so že bili republiški prvaki, in pa sedanje ogromno zanimanje za to vrsto športa, ki ima širok rekreacijski pomen, kjer leta starosti niso nobena omejitev, je dolgoletna želja vseh, da imajo svoje kegljišče. Postavljeno naj bi bilo v sklopu obstoječega športnega parka. Po kratki razpravi in že predhodnem razgovoru z odgovornimi tovariši v podjetju, ni nobenega zadržka, da te gradnje ne bi v kratkem pričeli. Za sam začetek, tj. v letošnjem letu, bi rabili 4—5 milijonov, dokončno pa bi bil objekt zgrajen v 1975. letu.

Že leta in leta govorimo o pokritem bazenu. To vprašanje je bilo obravnavano na enak način kot kegljišče. Predlog in sklep je, da se k gradnji pokritega bazena preide takoj, ko bodo za to dani pogoji. Potrebno bo obstoječi 33-metrski bazen podreti in postaviti novo korito v izmeri 25 × 12 m. Ker je to večja investicija, bo pogovor o tem v drugačni sestavi in verjetno v dogovoru s strokovnjaki pri TTKS.

Izgradnja drsališča v Zalogu je prepočasna, ker so nakazana finančna sredstva v primerjavi z drugimi zelo majhna. Za letošnje leto je odobreno 35 milijonov, za halo Kodeljevo pa približno 300 milijonov. Vsi navzoči se strinjajo, da je to razmerje nepravilno, zato pooblaščajto tov. Albina Vengusta kot predsednika odbora za gradnjo športnih objektov pri TTKS, da vpliva pri popravku tega razmerja.

Glede drsališča krožijo neuradne govornice, da bo z njim upravljala KS Zalog. Tov. Janko Vidic, predstavnik hokejistov Slavije nasprotuje temu, ker je prepričan, da so hokejisti sami s svojim odborom, sposobni upravljati na podlagi dolgoletnih izkušenj. Tudi v tem pogledu so vsi navzoči enakega mnenja.

Tudi strelci družine »Bine Grajzer« dobe svoj prostor v sklopu že obstoječega športnega parka. Njihove želje so sicer po večjem strelišču, vendar zanje velja isto

kot za nogometaše (glede dodatnega igrišča za trening). Osvojenega je mnenje predsednika naše KS tov. Leopolda Goršeta, da se da na tem prostoru, ki je že last podjetja, urediti strelišče, ki bo ustrezalo sedanjim potrebam.

Uvodoma so poimensko navedeni udeleženci tega sestanka. Prepričan sem, da jih celoten kolektiv vevške papirnice dobro pozna kot delavce, kot vodilne družbeno-politične in kulturne delavce. Zato tudi poročilo o razpravi ne bi bilo popolno, če ne bi omenili tudi tega, v katero smer naj se razvija športna dejavnost poleg že navedene, predvsem v rekreacijskem smislu, ki je še kako pomembna in potrebna za vse člane kolektiva, pa tudi zaradi samih športnih iger papirničarjev.

To so: mali nogomet, namizni tenis, odbojka, planinarjenje in smučanje.

Kot piko vsemu navedenemu: Ne stari in ne mladi prebivalci KS Vevče—Kašelj, pa tudi sosednih KS ne, kakor tudi ne delavci vevške papirnice, nimamo prostora, kjer bi se v prijetnem in zdravem okolju srečevali, se med seboj bolje spoznavali in cenili drug drugega ter merili svoje znanje, sposobnosti in moč, ne samo pri delu, temveč tudi v športu. Želja vseh, ki že sedaj svoj prosti čas usmerjajo v to dejavnost je, da bi se tudi vsi drugi priključili njim. Zavedamo se, da bo ta dejavnost uspešna in hitra v pogledu novih objektov in še večjih športnih uspehov le, če bo ves kolektiv prepričan o nujnosti vsega, vendar še ne dovolj navedenega.

V pismu tov. Tita in IB ZKJ ima tudi šport svoje mesto. Na osnovi tega že danes teče široka obravnava med športnimi delavci republiških in zveznih športnih zvez, predvsem o tem, kakšno mesto naj ima športnik in sploh telesna kultura v socialistični samoupravni družbi. V tem pogledu je nakazanega že precej novega, do katerega imajo tudi delovne organizacije svoje obveznosti. O vsem tem pa kdaj drugič.

Za krajevno skupnost:
Stane Meljo

Kulturna dejavnost šole Polje

VEVČE, FEBRUAR — Kljub vsem neviščnostim, ki so bile zadnje čase, se kulturna dejavnost na šoli odvija še z večjo pörtenco, saj smo že letos imeli dve kvalitetni prireditvi, in sicer: 9. januarja je predaval na šoli vsem učencem dr. F. Dominko o astronomiji. Druga prireditev je bila za učence in občinstvo 10. februarja v avli nove šole.

Predavanje o astronomiji, ki ga je organizirala tov. Levičarjeva, je vzbudilo pri učencih veliko zanimanja. Posamezni učenci so prof. dr. Dominku postavljali vprašanja, kakršnih predavatelj ni pričakoval. Na vsa vprašanja je zelo tehtno in strokovno odgovoril, zaradi česar se je predavanje zavleklo skoraj uro in pol. Po predavanju so se učenci in predavatelj razšli splošno zadovoljni. Kot predavatelj na šoli sodim, da so podobna predavanja zelo koristna mladim, ker jim odpirajo pot v atomski vek.

V okviru mestne in krajevne kulturno prosvetne dejavnosti, je kulturna skupina: prvak ljubljanske opere Ladko Korošec,

član drame SNG Marjan Benedičič

član drame SNG Marjan Benedičič

član drame SNG Marjan Benedičič

član drame SNG Marjan Benedičič

član drame SNG Marjan Benedičič

občini Moste—Polje. Kolikor mi je znano, je skupina povsod doživela triumfalnih uspeh. Res se je našla skupinica, ki je voljna iti tudi med naše preproste delovne ljudi na deželo z umetniškimi sporedom. Menim, da je uspeh v tem, ker skupina posreduje ljudem čisto, izvirno umetnost, katere ljudem manjka, kajti sili so lažne plagiatske plaže.

O Ladku Korošču govoriti bi bilo odveč. Znan je doma in po svetu. Član drame SNG Marjan Benedičič je s svojimi recitacijami čudovito uspel, najbolj pa z M. Borovim delom »Atomski vek«. Harmonikar Milan Stante je spremljal L. Korošca, solo pa je nastopil s skladbami za harmoniko.

Po koncertnem delu je L. Korošec vrtel film s svojih gostovanj po Grčiji, Irski ter lepi deželi eksotike Japonski. Poslušalci so bili zelo zadovoljni, ker je vsaki sliki dodal pester, doživet komentar.

Splošno mnenje navzočih je bilo, da bi želeli večkrat takšne in podobne prireditve. Za mnoge je bila ta prireditev enkratno doživetje.

Skoraj sem pozabil, da ni dolgo tega, ko je na šoli gostovala tudi baletna skupina opernega ansambla. Izvajali so baletne točke na mehanizirano glasbo od klasike, romantike do moderne. Tudi na tej predstavi je bil uspeh nadvse zadovoljiv.

Janez Žnidar

Družbeni dogovor in sporazum o štipendiranju

(Nadaljevanje z 10. strani)

za prav tako pomembne zadeve kot pri vprašanih nadaljnega razvoja vsake organizacije združenega dela.

Naj še opozorim, da v dogovornju in sporazumevanju predvidevamo tudi sankcije za kršilce dogovorjene politike. Z javnim opominom naj bi poskušali odpravljati različne drobne pomanjkljivosti (zanemarjanje kriterijev, kršitev razpisov, določil o evidencah, javnosti ipd.), za hude kršitve pa predvidevamo izključitev iz sporazumov. Ta kazen bo doletela tiste organizacije združenega dela ki bi namerno podelile štipendije učencu ali študentu, ki je že štipendist, in ga tako prevzele, oziroma za tiste, ki bi brez prejšnjega sporazuma zaposlile

delavca, ki nima izpolnjenih obveznosti iz štipendijske pogodbe z drugim dajalcem. Zavedati se pa moramo, da bodo imeli skupni organi podpisnikov prav pri tem najtežje delo.

Oba dokumenta sta v javni razpravi. Družbeni dogovor naj bi bil sprejet do konca februarja letos, sporazumi pa pred začetkom novega šolskega leta. Vse organizacije združenega dela pozivamo, da v razpravi tvorno sodelujejo, zlasti pa upoštevajo, da le z malenkostnimi prerazporeditvami sredstev za štipendiranje omogočimo bistveno večjemu številu mladih vstop v srednje šole. Novo obremenitev bodo štipendije pomenile le za tiste organizacije, ki doslej za štipendiranje niso skrbele.

Poročilo o delu AMD na športnem področju

KOLIČEVO, FEBRUARJA — Že na prvem sestanku mladinskega odbora dne 15. 12. 1972 smo v program dela MA vstavili tudi točko »športna dejavnost«. Ob tem je OKZMS Domžale v sodelovanju s takratno OZTK Domžale organizirala mladinsko ligo — tekmovalna MA v košarki, namiznem tenisu, streljanju in šahu. Za vse te panoge se je prijavil tudi naš aktiv.

Košarka

Košarkarji smo že kar kmalu začeli s treningi v telovadnici I. osnovne šole v Domžalah. Prvo tekmo smo odigrali že 19. februarja. V okviru lige smo dosegli eno zmago in dva poraza. Sodelovali smo tudi na turnirju na Prevajah in med dvanajstimi ekipami osvojili 4. mesto.

V okviru sodelovanja med aktivni slovenskih papirnic smo se kot za preizkušnjo srečali z mladinci iz Vevč in odigrali tekmo v Polju, kjer smo zmagali.

Ko se nam je ponudila možnost treningov in osnovni šoli Rodomlje, smo to izkoristili in trenirali tudi v t. i. mrtvi sezoni.

Prav je, da omenim tudi vse igralce, ki so zastopali barve našega aktiva. To so: Pirc Dušan, Savnik Janez, Cerar Andrej, Ločnikar Janez, Zabnikar Tine, Mav Janez, Cotman Franc, Grbec Vinco, Bolhar Jože in Repnik Matjaž.

Namizni tenis

Tudi ekipa, ki se je prijavila za tekmovalje v namiznem tenisu,

je pridno trenirala, zato tudi uspeh ni izostal. Že v prvem nastopu v ligi smo premagali po ogorčeni borbi favorite tekmovalna, ekipo Domžal s 5:4. To je bil naš prvi velik uspeh. Na naše veliko razočaranje je liga prenehala s tekmovaljem.

Dva člana sta sodelovala na odprtem novoletnem turnirju v Radomljah in med 64 igralci zasedla 5. oz. 8. mesto.

27. januarja letos pa smo pomerili moči z mladinci iz Doba. Ekipi sta šteli po 5 članov in smo igrali vsak z vsakim. Rezultat: 15:10 za nas. Člani mnogo obetajoče ekipe: Zabnikar Tine, Pogarčar Albin, Repnik Matjaž, Hafner Janez, Rode Dušan.

Streljanje

V streljanju je ekipa na tekmovalju zasedla 4. mesto in to brez treningov.

To je le del udeležbe naših mladincev na tekmovaljih, saj vsi vemo, da ekipe, ki nastopajo za sindikalno vrsto, težko ali pa sploh ne morejo brez udeležbe mladincev. Predvsem velja to za nogomet, kjer igrajo izključno mladinci.

Za športno udejstvovanje mladine na žalost še nimamo primernih prostorov, igrišč itd. Zato je že čas, da tudi Papirnica Količevo dobi svoj — tu predvsem poudarjeni »svoj« — prostor za rekreacijo članov kolektiva oziroma za športno dejavnost mladine.

Ma-Re

Križanka 123

Vodoravno: 1. obrtnik, ki dela z barvami, 8. izpuščanje končnega samoglasnika, 15. kraj na Korškem s tovarno lepenke, 16. surovina za izdelavo papirja, ksilogen, 18. divja mačka, 19. ažio, ara, 21. poslanec, 22. prostor v cerkvi, 23. vzklík začudenja, 24. rumenkasta rudnina, 26. trata, travnik, 28. kraj pri Ljubljani s tovarno papirja, 30. prebivalca evropske otočne države, 32. mesto v Srbiji s tovarno papirja, 33. poljska mejna reka, 34. del telesa, trak blaga ali usnja, cona, 36. bisaga, žakelj, 38. kraj pod Fruško goro, vzhodno od Sida, 39. maščoba, salo, 40. tuje moško ime (Štefan), 41. učenje, 43. mednarodna oznaka Turčije, 44. ime slovenskega komponista Rodoška, 45. tovarna usnjene galanterije v Domžalah, 46. žensko ime (pevka Štefok), 47. slovensko mesto s tovarno celuloze in papirja, 48. Talisova osvežilna pijača, 49. malajsko bodalo, 50. naslov Svetinove trilogije, prevara, 52. del stopala, 55. najbolj razširjena rastlina, 56. slovenski folklorist in zborovodja (France 1891—1951), 58. vrvca, motvoz, 61. znak za erbij, 62. živalica, ki rije pod zemljo, 63. sukanec, 65. ideja, zasnova, 66. bodica, 67. človek, ki ga politika ne zanima, nepolitik, 70. surovina za izdelovanje papirja, celičnina, 72. geslo francoske revolucije, egalite, 73. celina, Novi svet.

Navpično: 1. mesto v Bosni s tovarno celuloze in papirja, 2. za papirno industrijo važna osnovna surovina, 3. kratica za elektronvolt, 4. zimsko prevozno sredstvo, 5. oblika žitnega plodu, 6. vrsta poznega žita, 7. trezni, praktični ljudje, ki upoštevajo stvarna dejstva, 8. znak za aluminij, 9. zvesta domača žival, 10. domača tovarna žival, 11. kraj pri Domžalah s tovarno kartona, 12. začetnici imena in primka ruskega filmskega igralca (Neretva), 13. palica z železno ostjo, 14. pozitivna elektroda, 15. pravilnost, 17. destilat iz riževega slada, vzhodnjaški liker, 20. vas pri Domžalah, sova uharica, izvor, 24. star možak, kmečka korenina, 25. začetnici slov. slikarja in kiparja (barvne risbe za Martina Krpana), 27. kraj blizu Litije, znan po izkopaninah (situla), 29. prostor ob hiši za rože in zelenjavo, 31. ustvaritelj, tvorec, 34. nasad, gaj, 35. angleški fizik, odkril izotopnost (Francis William), 37. hrvaško pristaniško mesto s tovarno cigaretnega papirja, 39. strojna naprava v pa-

pirni industriji, 40. ženska z oficirskim činom, tudi kapetanova žena, 41. navišji znanstveni zavod, vseučilišče, 42. vojašnica, 44. glavno mesto Moravske, 46. papiga z dolgim repom, 47. izdelek Papirnice Količevo, 49. lahen udarec, 50. kraj blizu Beograda s tovarno kartona, 51. slovenski filozof, razsvetljenec (Franc (1747 — 1806), 53. Prešernov veznik, 54. Cigan, 55. redka, antimonu podobna prvina (Te), 57. naš voditelj, 59. glavni števnik, 60. znameniti brazilski nogometaš, 64. kratica izobraževalne skupnosti, 66. tul, etui, struja, 68. znak za lantern, 69. avtomobilska oznaka Kutine, 71. vprašalnica ali, mar; znak za litij. I. S.

Srečanje ob torkih

Za spomladansko prvenstvo v SNL se bo treba kar najskrbneje pripraviti. Na sliki: I. moštvo Slavija na treningu

Rešitev »Opek«

1. stroka 2. lovača, 3. angina, 4. diarij, 5. kredit, 6. oseček, 7. grivec, 8. opanke, 9. regrat, 10. skladi, 11. Kairec, 12. Arakan;

Kočani, Radeče, Ivograd, Reka — Sladkogorska.

Za pravilno rešitev »Opek« iz prejšnje številke so bili izžrebani:

10 din LIKAR Rezka (Vevče)
10 din KLEŠNIK Stane (Vevče)
10 din LOČNIŠKAR Karolina (Vevče)

30 din GRADIŠEK HILDA (Vevče)

60 din VIDRGAR Pavli (Vevče)

Rešitve križanke »123« pošljite do 12. III. 1974 na uredništvo Našega dela. Izžrebali bom 3 nagrade po 10 din, eno za 30 din in eno za 60 din.

Šah na Vevčah

VEVČE, FEBRUAR — Šah ima na Vevčah precejšnjo tradicijo in lahko rečemo, da so imeli šahisti v povojnem obdobju tudi precejšnje uspehe in to predvsem na sindikalnih srečanjih in na papirniških igrah.

Vendar pa je ta dejavnost v zadnjih letih zamirala, ni bilo nekega organiziranega kroga ljudi, igralo se je le po stanovanjih med prijatelji. Ta neorganiziranost se je odražala tudi na papirniških igrah, kjer ad hoc zbrani igralci niso dosegali vidnejših uspehov. Ta padec kvalitete pa je vplival tudi na zanimanje za to igro.

Vendar pa se je v letu 1973 stanje začelo izboljševati. Šahisti Vevč so se pričeli združevati in tako imamo danes šahovsko sekcijo, ki deluje v okviru strelske družine »Bine Grajzer«. Večina članov te sekcije je delavcev naše tovarne, zato se lahko tudi iz njih formira ekipa za papirniške igre oziroma za razna sindikalna srečanja. To organizirano delovanje je že pokazalo prve uspehe, saj je naša ekipa zavzela na papirniških igrah na Sladkem vrhu tretje mesto, kar je precejšen uspeh. No, in ta uspeh je šahiste spodbudil, da se jih zdaj ob rednih srečanjih ob torkih zbere tudi do 15. Pri teh srečanjih je opaziti tudi čedalje več mladih, kar je pogoj, da lahko tudi v prihodnje računajo na dobre igralce.

Trenutno največji problem šahistov je v tem, da za svoja srečanja nimajo primerne prostora. Nekaj časa so se zbirali kar v delavski restavraciji, ki je seveda vse prej kot pa prostor za igranje šaha. Tako so se zdaj preselili v kletne prostore restavracije, katere delijo s strelci.

Drugi problem šahovske sekcije pa so sredstva. V letu 1973 so zaprosili tovarno za 1200 din, vendar niso dobili nobenih sredstev. Tako deluje sekcija brez materialne podlage, vendar bi že za sedanje stanje potrebovali nekaj sredstev za nabavo novih šahovskih garnitur, ur in stenske šahovnice, da bi svoje znanje okrepili še s teorijo.

Sekcija ima v načrtu organiziranje raznih srečanj v širšem merilu, srečanje z ekipami ostalih slovenskih papirnic in povezavo z Ljudsko tehniko za organiziranje raznih radio srečanj.

Ob vsem tem pa ne smemo pozabiti pohvaliti tov. Daniela Zapuška in Vikija Škrjanca, ki skrbita, da se šahisti v okviru danih možnosti počutijo kar najbolje.

Naj na koncu še navedemo trenutno jakostno lestvico vevških šahistov:

1. Ivan Mrhar
2. Boris Goljar
3. Maks Krpan
4. Alojz Smrekar
5. Daniel Zapušek
6. Jože Žibert
7. Miljenko Rigler
8. Franc Pavlin
9. Franc Lambergar
10. Dušan Kogej

Potočnik

Francu Weisu v spomin

VEVČE, FEBRUAR — Dne 23. I. 1974 se je po tovarni razširila razburljiva novica o težki nesreči pri delu. Na vozniškara viličarja Franca Weissa so se pri nakladanju v skladišnice podrla celulozne bale, ki jih je iz Avstrije pripeljal šofer firme »Arland«. Nesrečen slučaj je povzročil težko poškodbo na Francovi hrbtenici. Trideset minut po nesreči so ga prepeljali v bolnico in mu takoj nudili pomoč. Do 17. t. m. so si prizadevali rešiti mu življenje, vendar brez uspeha. Poškodbi je podlegel.

Franc Weiss je prišel v tovarno 1. V. 1960. Dvanajst let je delal v skupini transportnih delavcev, kjer so ga uvrščali med najbolj vestne in prizadevne. Zaradi prizadevnosti in na njegovo željo ga je tovarna poslala k pridobitvi kvalifikacije. Napravil je izpjt za voznika viličarja. Tudi to delo je vzorno opravljal skoraj dve leti, vse do usodnega dne.

Vest o njegovi smrti je zresnila obraze vseh, zlasti pa njegovih najžjih sodelavcev. Na zadnji poti so ga spremili z žalostjo, zavedajoč se, da so izgubili vzornega, prijetnega in tovariškega kolego — prijatelja.

Sočustvujoč z ženo in sorodniki bo nanj med nami ostal dolgočasen spomin.

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

Papirnica Vevče

JANUAR 1974

Prišli:

Glašperšič Janez, I. pomočnik dodelavnega stroja
Smigič Dragoljub, vnašalec
Prvulović Dragi, vnašalec
Gashi Adem, razkladalec
Strana Isuf, razkladalec
Habič Jože, I. pomočnik papirnega stroja

Odšli:

Belič Dušan, samovoljno zapustil delo
Jakac Bojan, odšel v JLA
Janežič Ljubo, odšel v JLA
Irt Ivan, prenehanje začasnega delovnega razmerja
Avsec Angelca, odšla na lastno željo
Sobat Olga, umrla
Jasenc Valerija, sporazumna prekinitev
Kličn Bežja, odpoved v poskusni dobi

Poročili so se:

Turk Bojan z Zupan Nado
Lampič Jože z Kovšek Jožico
Zabukovec Danilo z Jamnik Majdo
Vidmar Jože s Kužel Fani
Krasniqi Bečir z Gashi Miradijo

Cestitamo!

Rodili so se:

Zalar Antonu, sin Ales
Hribar Janezu dipl. ing., hči Mojca
Cestitamo!

NAŠE DELO

Glasilo delovnih kolektivov Združenih papirnic Ljubljana in Papirnice Količevo — Izdajata ga delavska sveta — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Stane Robida — Uredniški odbor: Milan Deisinger, Milan Korošec, Jože Marolt, Ljubo Milič, Tone Novak, inž. Danilo Škerbinek — Tehnični urednik Danilo Domajno (Delavska enotnost) — Tiska tiskarna Tone Tomšič v Ljubljani

Po mnenju Republiškega sekretarata za informacije št. 421-172 z dne 23. I. 1974 šteje ta publikacija med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.